

GAZETA LUBUSKA

Organ Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Rok II

Poznań, piątek 14 stycznia 1949 r.

Nr 12 (25)

Już przyznano 45 milionów zł na odbudowę DWORCA GŁÓWNEGO W POZNANIU

Zasadnicza część gotowa będzie przed otwarciem Międzynarodowych Targów

Sprawa zbyt wolnego tempa odbudowy Dworca Głównego w Poznaniu była już niejednokrotnie poruszana na łamach naszej prasy. Stosunkowo szczupłe kredyty, jakie w długich odstępach czasu przydzielano na ten cel Ministerstwo Komunikacji, nie pozwalały na energiczniejsze prowadzenie robót. Stąd też w ciągu ubiegłych trzech lat zdołano odbudować jedynie południową część Dworca, w której w tej chwili znajdują się poczekalnie.

Jak się dowiadujemy dyrekcja Państwowych Odrzeczności, najbliższym czasie poważnie

Milionowe oszczędności w przemyśle skórzanym

ŁÓDŹ (PAP). Rok 1948 przyniósł znaczne wzmoczenie oszczędności w przemyśle skórzanym. Oszczędności te osiągnięte zostały przede wszystkim dzięki obniżeniu norm zużycia materiałów w obuwnictwie. Normy takie opracowywane są co kwartał, na podstawie faktycznego zużycia, które wskutek ciągłego ulepszania metod pracy, stale maleją.

W 1948 r. normy zużycia materiału przy produkcji butów uległy obniżeniu o 6,4%. Dały one w pierwszym kwartale r. ub. około 54 mil. zł, a w drugim — 103 mil. zł oszczędności.

W gospodarce garbnikami i tuszczami udało się zastosować daleko idące oszczędności, głównie w drodze zamiany droższych produktów przez tańsze, o tej samej jakości.

Poważne oszczędności prze-

mysi skórzany osiągnął również dzięki przeprowadzaniu konserwacji i napraw we własnym zakresie, tzw. systemem gospodarczym.

Delegaci 100 tys. śpiewaków obradować będą w Poznaniu

W dniach 15, 16 i 17 stycznia br. odbędzie się w Poznaniu obrada delegatów 15 Związków Śpiewaczy z całej Polski. Za powołany jest przyjazd przedstawieli Ministerstwa Kultury i Sztuki z wiceministerami ob. ob. Sokorskim i Grosickim na czele.

Z tej okazji urządzają Koła Śpiewacze I i II okręgu (Poznań-miasto i Poznań-powiat) 16 bm. w Auli U. Pozn. o godz. 18 wielki koncert:

kredyty na kontynuowanie odbudowy Dworca Głównego. Państwowe Przedsiębiorstwo Budowlane, któremu zlecono wykonanie większości robót, przystąpiło już do przygotowania niezbędnych materiałów.

Prace, związane z montażem konstrukcji żelaznej, pokryciem dachu, oszkleniem okien, instalacją centralnego ogrzewania itp. potrwać około 3 miesięcy, koszt ich wyniesie około 45 milionów zł.

Dyrekcja Kolei nosi się z zamiarem oddania do użytku publiczności głównego halu w odbudowanym skrzydle gmachu jeszcze przed otwarciem Mię-

dzynarodowych Targów Poznańskich.

W związku z tym, że w hallu tym znajdują pomieszczenia kasy biletowej, brzojki drewniany barak, pełniący dotąd częściowo funkcję dworca, będzie rozebrany i usunięty.

Odbudowa Dworca Głównego, ukończona zostanie całkowicie do zimy bieżącego roku. Koszt wszystkich prac wyniesie około 75 milionów zł. (w)

SUROWY WYROK na współpracowników prasy gadzinowej

WARSZAWA (PAP). Dnia 11 bm. o godz. 23.30 Sąd Okręgowy w Warszawie wydał wyrok na współpracowników prasy niemieckiej w języku polskim.

Oskarżony Antoni Sierpułowski został skazany na 10 lat więzienia oraz utratę praw publicznych i obywatelskich na 5 lat. Sąd uznał za okoliczność obciążającą, długi okres pracy oskarżonego w szmatławcu, oraz jego zdolności dziennikarskie, oddane na usługi wroga.

Oskarżonego Alfreda Szklarzkiego sąd skazał na 8 lat więzienia i utratę praw publicznych i obywatelskich na 4 lata. Sąd wziął pod uwagę, jako okoliczność obciążającą również jego długi okres pracy w szmatławcu i zdolności.

Oskarżonego Ludwika Ziemięckiego sąd skazał na 8 lat więzienia i utratę praw publicznych i obywatelskich na okres 4 lat. Sąd podkreślił zażyłe stosunki oskarżonego z naczelnym redaktorem NKW, Niemcem, Backerem i duże usługi osobiste, świadczane przez oskarżonego Backerowi, po którego ustąpieniu oskarżo-

ny faktycznie sam był naczelnym redaktorem pisma „Co tydzień powieść”.

Oskarżonego Tomasza Pałowskiego sąd skazał na 7 lat więzienia i utratę praw publicznych i obywatelskich na 4 lata.

Oskarżonego Kazimierza Manna sąd skazał na 6 lat więzienia i utratę praw honorowych i obywatelskich na lat 3.

Oskarżony Tadeusz Trepanowski został skazany na lat 5 więzienia i utratę praw publicznych i obywatelskich na 3 lata.

Oskarżony Władysław Leśniewski został skazany na 4 lata więzienia i utratę praw publicznych i obywatelskich na lat 2.

Oskarżony Czesław Pudłowski został skazany na 4 lata więzienia oraz utratę praw publicznych i obywatelskich na lat 2.

Oskarżony Jan Wołski został skazany na 3 lata więzienia i utratę praw publicznych i obywatelskich na lat 2.

Oskarżonych: Kazimierza Augustowskiego i Mieczysława Kwiatkowskiego Sąd uniewin-

nił, gdyż stanął na stanowisku, że wycofali się po krótkiej pracy ze szmatławca, przy czym praca ich nie była twórcza.

Narada aktywu

Dnia 16 stycznia 1949 r. o godz. 10 w Komitecie Wojewódzkim P. Z. P. R. w Poznaniu odbędzie się Wojewódzka Narada Aktywu sekcji samochodowej przy wydziale komunikacyjnym K. W. P. Z. P. R., poświęconą zagadnieniom reformy plac.

Na Naradę przyjdzie z ramienia K. O. P. Z. P. R. dla wygłoszenia referatu — tow. Zambrowska.

Zainteresowanych aktywistów prosimy o wzięcie udziału w powyższej naradzie.

Elektryfikacja Borzykowa

Gmina Borzykowo powiatu wrzesińskiego przystępuje do elektryfikacji swego okręgu i w związku z tym odbywają się we wszystkich gromadach odpowiednie zebr. informacyjno-organizacyjne. Zainteresowanie tą sprawą jest ogromne i wszyscy chłopci godzą się na za prowadzenie w gromadzie prądu elektrycznego. Powstają w każdej gromadzie komitety dla kierowania akcją. (jst)

PULKOWNIK J. JACHLAKOW

Wielkie zwycięstwo nad Wisłą

W rocznicę ofensywy wojsk radzieckich w 1945 roku

Przed czterema laty, 12 stycznia 1945 roku siły zbrojne ZSRR z rozkazu Naczelnego Dowódcy Józefa Stalina rozpoczęły atak na legowisko bestii faszystowskiej — na Niemcy hitlerowskie. Ta niebywała jeśli idzie o siłę uderzenia i rozmach ofensywy, była przygotowana przez poprzednią bohaterską walkę wojsk radzieckich na froncie radziecko-niemieckim w ciągu przeszło 3 i pół lat.

Przed Armią Radziecką stało wielkie zadanie: trzeba było zadać ostateczny cios wojskom hitlerowskim i szturmować Berlin, zakończyć wojnę w Europie. Zadanie to zostało wykonane: Armia Radziecka przyniosła wyzwolenie narodom Europy.

Falszerze historii robią teraz wszystko aby pomniejszyć zasługi Związku Radzieckiego i rolę jego sił zbrojnych w rozgromieniu faszystów, nie gardzą oni zniekształceniem prawdy historycznej ani złośliwym oszczerstwem.

Kiedy w 1942 roku Armia Radziecka walczyła osamotniona z najeźdźcą hitlerowskim, reakcyjniści anglo-amerykańscy nie spieszyli jej na pomoc. Nie wykonali oni swych zobowiązań w sprawie utworzenia drugiego frontu w Europie w 1942 roku. Churchill zerwał swe sojusznicze zobowiązania również w 1943 roku.

Zapowiadana z hałasem inwazja wojsk anglo-amerykańskich na północną Francję odbyła się dopiero w czerwcu 1944 roku, kiedy główne zadania strategiczne wojny w Europie były już rozwiązane przez Armię Radziecką.

Ale i po desancie wojsk anglo-amerykańskich, rozwój wypadków nie potoczył się tak jak to planowali stretedży anglo-amerykańscy.

W końcu grudnia 1944 roku wojska niemieckie rozpoczęły ofensywę na froncie zachodnim w rejonie Arden-

32 OŚRODKI MASZYNOWE POWSTANĄ NA ZIEMI LUBUSKIEJ

Na Ziemi Lubuskiej brak było dotychczas odpowiednio zorganizowanych ośrodków maszynowych, które przez należyte oddawanie usług średnio i małorolnemu chłopu uwalniłyby go od wyższych bogaczy wy pożyczających swe maszyny za lichwiarskie opłaty wpływające do ich kieszeni bądź to w postaci gotówki bądź to w postaci odrobku kalkulującego się dla biedaka znacznie drożej niż wynagrodzenie pieniężne.

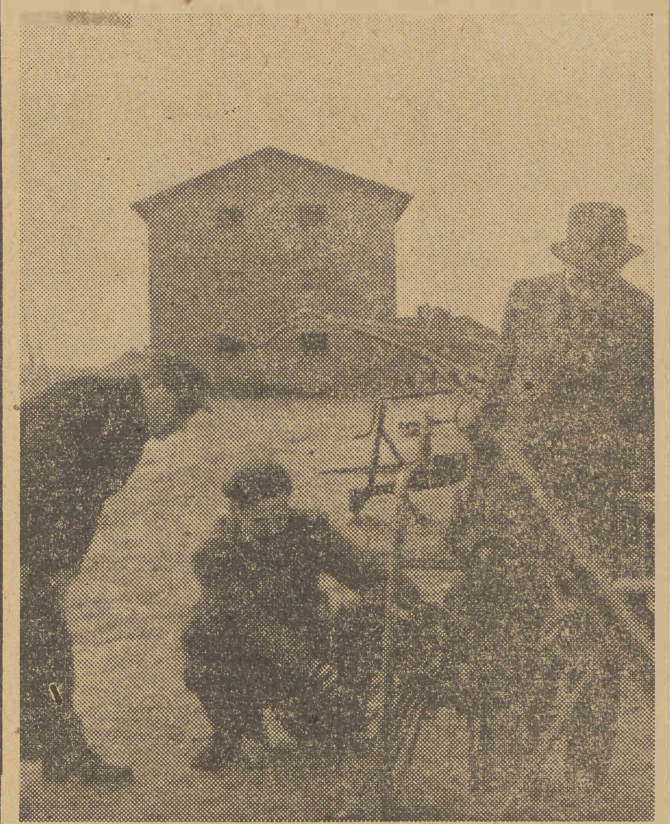
Abymy położyć wreszcie kres panoszącemu się jeszcze w niektórych gminach Ziemi Lubuskiej wyzyskowi spekulacji władze ziemskie wspólnie z Centralą Rolniczą Z.S.Ch. i władzami osiedleńczymi przystąpiły na Lubuszczyźnie do organizowania 32 ośrodków maszynowych we wszystkich tutejszych powiatach przydzielając jednocześnie po jednym wyszkolonym instruktorem i jednym fachowym kierowniku do każ-

dego ośrodka. Sieć ośrodków maszynowych będzie się pokrywała z siecią gmin i tylko w tym wypadku gdzie jeden ośrodek maszynowy nie będzie w stanie obsłużyć całej gminy tworzone będą filie nie tylko przy większych gromadach.

Największą trudnością w tworzeniu ośrodków maszynowych jest brak kredytów niezbędnych na remont pomieszczeń dla maszyn i personelu, oraz na pokrycie kosztów związanych z transportem maszyn do ośrodków i na ich naprawy. Nie są to jednak trudności rde do pokonania, gdyż już w I kwartale nastąpi tzw. upłynienie kredytów tak że ośrodki maszynowe będą mogły podjąć swą pracę już z nastaniem okresu wiosennego.

Całkowita organizacja ośrodków maszynowych będzie definitywnie ukończona przed akcją żniwną co w konsekwencji zabezpieczy biedaków i średnia

Młodzi CEGIELSZCZACY w akcji dla wsi



Wieś Sady koło Tarnowa Podgórnego odwiedza od kilkunastu dni młodzież ZMP-owa z Zakładów Przemysłowych H. Cegielski. Młodzi robotnicy przyjeżdżają tutaj niosąc łachowką pomoc mieszkańcom wsi. Roboty i naprawy wykonane przez ZMP-owców w spręcie rolniczym i domowym zjednały wiele serc rodzin parcelantów. Na zdjęciu widzimy tow. tow. Woźniaka, Strugińskiego i Adryana przy dokładnym badaniu naprawionych części. Praca wykonana musi być łachowką i solidnie — taka jest zasada ZMP-owców

Komunikat

Wobec zlikwidowania przez POLSKĄ AGENCJĘ PRASOWĄ z dniem 1 stycznia br. samodzielnego Biura Ogłoszeń i Reklam, zarządzony okólnikiem Premiera Nr 47 z dnia 5. IX. 1945 r. OBOWIĄZEK przedsiębiorstw, instytucji państwowych i samorządowych przesyłania wszelkich ogłoszeń i reklam za pośrednictwem PAP-u automatycznie wygasa.

Wszystkie zlecenia ogłoszeniowe do dzienników „Gazeta Poznańska” i „Express Poznański” oraz innych wydawnictw na terenie Polski przyjmuje R. S. W. „PRASA” — ODDZIAŁ W POZNANIU, ul. Kantata 8/9, tel. 529-31.

(Dokończenie na stronie 2)

Dyskusja w Sejmie

URZECZYWISTNIENIE
SOCJALIZMU W POLSCE

jest warunkiem realizacji wielkich celów narodowych

WARSZAWA. W dniu 11. bm. Marszałek Kowalski wznowił 52 posiedzenie Sejmu Ustawodawczego, otwierając łączną debatę nad exposé Premiera, i przemówieniami ministra Skarbu i Prezesa CUP.

Jako pierwszy głos zabrał w imieniu Klubu Poselskiego PZPR poseł Lange. Poseł podkreśla, że klub reprezentować będzie na terenie Sejmu Polską Zjednoczoną Partię Robotniczą i realizować jej politykę. Zjednoczenie jest czymś więcej niż prostym połączeniem dwóch partii. Jest to akt przełomowy o znaczeniu historycznym w życiu nie tylko klasy robotniczej, ale całego narodu. Jest to wykładnik nowego etapu budowy podstaw socjalizmu w Polsce. Cel, socjalizm — cel, który stawia PZPR przed narodem, realizowany będzie w walce z wrogiem klasowym. Z wszystkimi przeciwnościami — w codziennej uporczywej pracy.

Budowa socjalizmu, to mobilizacja wszystkich sił twórczych klasy robotniczej, biednych i średnich chłopów i inteligencji, dla zbudowania Polski nowoczesnej, silnej, zajmującej przodujące stanowisko wśród narodów, to industrializacja i modernizacja kraju, to wyrównanie opóźnienia kulturalnego mas. To zniesienie wyzysku człowieka przez człowieka, to zniesienie antagonizmów klasowych i zjednoczenie całego narodu w jedną moralną i polityczną wspólnotę. Walcząc o socjalizm nie możemy jednak sami. Zespalamy nasze siły ze Związkiem Radzieckim, który zrealizował już socjalizm i krajami Demokracji Ludowej. Oparamy się również na rewolucyjnym ruchu robotniczym w krajach opartych przez kapitalizm i na narodowych ruchach wyzwoleniowych, walczących przeciwko imperializmowi. Tylko w oparciu o te siły — przede wszystkim Związek Radziecki i kraje demokracji ludowej — potrafimy wykonać program budowy socjalizmu w Polsce — stwierdza mówca wśród oklasków izby.

Taki socjalistyczny internationalizm jest podstawą urzeczywistnienia socjalizmu w Polsce, jest warunkiem rozwoju kraju — jest warunkiem realizacji naszych wielkich narodowych celów, związanych nieodłącznie z przebudową społeczną.

Budowa socjalizmu nie jest procesem żywiołowym. Wymaga ogólnej mobilizacji wszystkich sił twórczych milionów ludzi, oraz świadomego kierownictwa. PZPR liczy na współpracę wszystkich rozumiejących interes narodu Polaków, przede wszystkim — a tych, dla których budowa socjalizmu, to urzeczywistnienie ich bezpośredniego i społecznego interesu, na chłopów mało i średnio-rolnych, rzemieślników, inteligencję, pracującą nieszcząśliwie. Są to wszystko sojusznicy, klasy robotniczej, która przoduje w budowie socjalizmu — zorganizowana dziś z jednej partii politycznej, pojmującej w sposób konsekwentny cele i drogi rozwoju państwa polskiego.

Mówca wypunktował następujące podstawowe przemiany w strukturze gospodarczej i społecznej Polski: 1) Nacjonalizacja wielkiego i średniego przemysłu stworzyła warunki do jego szybkiego rozwoju. Z kraju rolniczo-przemysłowego Polska przekształciła się w przemysłowo-rolniczy, 2) Odbudowa rolnictwa na podstawie reformy rolnej przyniosła wyzwolenie dla drobno i średnio-rolnym chłopom z uciśku obywatelskiego i stworzyła podstawę do wprowadzania wyższych form gospodarki rolnej, 3) Zagospodarowanie i zespolenie Ziemi Odzyskanych z Macierzą, stworzyło bazę geograficzną dla właściwego rozwoju państwa. Wielką rolę gra to rozległe wybrzeże morskie i ważna arteria komunikacyjna — Odra, 4) Wzrosła liczebność klasy robotniczej. W roku 1948 było w Polsce 3.700.000 pracowników najemnych poza rolnictwem, tj. 35 proc. więcej niż przed wojną. W stosunku do ogółu liczby ludności — a to o wiele większy wzrost znaczenia klasy robotniczej. Dodać należy, że przed wojną było 13 proc. bezrobotnych — dziś zaś bezrobocie nie istnieje.

Je, 5) Wzrasta włącz udział sektora uspołecznionego w gospodarce narodowej. Sektor ten wytworzył w roku ubiegłym 60 proc. dochodu narodowego, 6) Wytworzył się nowy stosunek do pracy, wyrażający się w wielkim ruchu współzawodnictwa. Punkt szczytowy tego ruchu — Czyn Kongresowy — pozwolił przekroczyć plan prze myśłu o 13,5 proc.

Mówca podkreśla następnie, że rok 1948 był szczególnie ważny dla dalszej przebudowy i rozbudowy Polski. Obóz imperialistyczny skryształizował się pod wodzą St. Zjednoczonych. Obozowi temu coraz mocniej przeciwstawia się obóz pokoju ze Związkiem Radzieckim na czele. Sytuacja ta skłania do wycofania szeregu wniosków: 1) Polska oparła się na własnych siłach i pomocy ZSRR i krajów demokracji ludowej. Słuszności tej dowodzą takie wydarzenia jak wyraźne dążenie Planu Marshalla do odbudowy Niemiec, dyskryminacja kredytowa Polski, do której wciągnięty został nawet Międzynarodowy Bank Odbudowy itp. Porównanie naszej sytuacji z sytuacją państw marshallowskich jest dostatecznym dowodem słuszności naszego postępowania. Nie wolno tu zapominać o pomocy, jaką udzielił nam Związek Radziecki w krytycznym momencie, pokrywając deficyt zbożowy i dostarczając niezbędne surowce. Ogromne znaczenia ma też kredytowa umowa inwestycyjna z ZSRR, jak również sojusz gospodarczy z Czechosłowacją.

Nie oznacza to, abyśmy nie pragnęli stosunków, handlowych i z innymi krajami świata. Utrzymujemy stosunki handlowe z wieloma państwami i chcemy je rozwijać, ale liczymy przede wszystkim na własne siły oraz na współpracę z ZSRR i krajami demokracji ludowej, 2) Tendencje sektora kapitalistycznego w Polsce do rozrastania się i podważania

planów gospodarczych, stwarzają konieczność dużej aktywności w kierunku rozbudowy sektora uspołecznionego oraz ochrony przed wpływami kapitalistycznymi oraz w kierunku sektora uspołecznionego oraz ochrony sektora drobno towarowego przed wpływami kapitalistycznymi oraz w kierunku sektora uspołecznionego oraz ochrony sektora drobno towarowego przed wpływami kapitalistycznymi. Ważną częścią walki o modernizację kraju jest walka z zacofaniem kulturalnym — smutną spuścizną przeszłości. Rozbudowując nowoczesną naukę, szkolnictwo i kulturę musimy uczyć się od najbardziej postępowych narodów, a zwłaszcza korzystać z doświadczeń pierwszego kraju, w którym zrealizowany został socjalizm. Określając stosunek PZPR do kultury i religii, mówca podkreśla, że partia stoi konsekwentnie na stanowisku pełnej wolności religii, lecz równie konsekwentnie broni wolności sumienia. Obowiązkiem Polski Ludowej jest wolność tę ochronić. PZPR nie może się jednak zgodzić na to, aby pod płaszczykiem religii prowadzona była podjazdowa walka z wielkimi celami przebudowy społecznej, aby pod płaszczykiem religii apelowano do instynktów i przesądów, które nie wspólnego z religią nie mają.

PZPR deklaruje swe poparcie dla rządu, zobowiązując się mobilizować masy do przeprowadzenia planów państwowych, przyczyni się w najszerszym zakresie do usuwania braków i niedomagań, stojąc na stanowisku socjalistycznego internationalizmu, który gwarantuje skuteczne przeprowadzenie narodowych celów i zabezpieczenie narodowi społecznym interesów. Kończąc mówca apeluje raz jeszcze do wszystkich klubów poselskich o współpracę w budowie Polski w której panować będzie dobrobyt i sprawiedliwość społeczna.

Poseł Lange wskazuje następnie na pewne istniejące jeszcze braki i niedomagania, które na leży jak najszybciej usunąć. W dziedzinie rolnictwa, które pozostaje wciąż jeszcze w tyle za rozwojem przemysłu, trzeba się specjalnie zająć zagadnieniem intensyfikacji hodowli bydła i nierogacizny.

Do innych niedociągnięć, o których mówi deklaracja ideowa PZPR, należy wciąż jeszcze niedostateczny poziom życia mas pracujących. Podstawą podniesienia tego poziomu jest zwiększenie produkcji, a więc

zwiększenie wydajności pracy. Prawdziwe podniesienie dobrobytu może nastąpić tylko jako rezultat rozbudowy gospodarczej kraju.

Ważną częścią walki o modernizację kraju jest walka z zacofaniem kulturalnym — smutną spuścizną przeszłości. Rozbudowując nowoczesną naukę, szkolnictwo i kulturę musimy uczyć się od najbardziej postępowych narodów, a zwłaszcza korzystać z doświadczeń pierwszego kraju, w którym zrealizowany został socjalizm. Określając stosunek PZPR do kultury i religii, mówca podkreśla, że partia stoi konsekwentnie na stanowisku pełnej wolności religii, lecz równie konsekwentnie broni wolności sumienia. Obowiązkiem Polski Ludowej jest wolność tę ochronić. PZPR nie może się jednak zgodzić na to, aby pod płaszczykiem religii prowadzona była podjazdowa walka z wielkimi celami przebudowy społecznej, aby pod płaszczykiem religii apelowano do instynktów i przesądów, które nie wspólnego z religią nie mają.

PZPR deklaruje swe poparcie dla rządu, zobowiązując się mobilizować masy do przeprowadzenia planów państwowych, przyczyni się w najszerszym zakresie do usuwania braków i niedomagań, stojąc na stanowisku socjalistycznego internationalizmu, który gwarantuje skuteczne przeprowadzenie narodowych celów i zabezpieczenie narodowi społecznym interesów. Kończąc mówca apeluje raz jeszcze do wszystkich klubów poselskich o współpracę w budowie Polski w której panować będzie dobrobyt i sprawiedliwość społeczna.

Faszystowskie partie polityczne
powstają w Niemczech Zachodnich
pod opieką Anglosasów i kapitalistów

BERLIN (PAP). W Berlinie opublikowano sprawozdanie amerykańskiego gubernatora wojuskiego w Niemczech gen. Clay'a o sytuacji w amerykańskiej strefie okupacyjnej. W sprawozdaniu tym gen. Clay zmuszony jest przyznać się do istnienia grup nacjonalistycznych o poglądach faszystowskich.

Jedną z tych grup jest tzw. „Liga Odrodzenia Niemiec”,

Dywizje z kryminalistów
tworzy rząd faszystowski w Grecji

PARYŻ (PAP). Jak komunikuje z Aten Agencja Elefiteri Ellada, sztab generalny greckich wojsk faszystowskich postanowił utworzyć dwie dywizje spośród bezdomnych chłopów, przebywających obecnie w miastach. Poza tym przystąpiono do formowania jednej dywizji, złożonej z kryminalistów.

Wszyscy studenci greccy uczący się zagranicą zostali wezwani do natychmiastowego powrotu do kraju i stawienia się w jednostkach wojskowych. Zakazano wyjazdów z granicę męzczyznom w wieku od 19 do 45 lat.

PARYŻ. (PAP). W ostatnich czasach policja reżimowa aresztowała na Peloponezie ponad 5 tysięcy osób, z czego tysiąc w mieście Kalamata. Większość zatrzymanych przewieziono do obozu koncentracyjnego na wyspie Makronisos.

Egoistyczna polityka Anglii
dąży do ustanowienia
reżimu kolonialnego w Palestynie

MOSKWA (PAP). Omawiając sytuację w Palestynie, dziennik „Trud” przypomina oświadczenie ministra Bevin'a, że Wielka Brytania może zostać wciągnięta do wojny w Palestynie i notę Departamentu Stanu do rządu Izraela, w którym Departament Stanu stwierdza, iż może cofnąć uznanie państwa Izrael.

Dowodzi to, pisze „Trud”, że koła rządzące Anglii i Stanów Zjednoczonych dążą do rozstrzygnięcia zagadnienia palestyńskiego, biorąc pod uwagę jedynie własne, egoistyczne interesy z całkowitym pominięciem organizacji Narodów Zjednoczonych.

W brytyjskie koła rządzące usiłowały dowiedzieć, że zachowują w konflikcie palestyńskim „całkowitą neutralność”. Tym-

czasem wiadomo powszechnie, że Wielka Brytania spowodowała wojnę w Palestynie pomiędzy Arabami a Żydami. Wielka Brytania dostarczała bronii państwu arabskim, a brytyjscy i niemieccy generałowie i oficerowie dowodzili wojskami arabskimi.

Działając w całkowitej zgodzie z rządy Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych dążą do ustanowienia reżimu kolonialnego w Palestynie i innych krajach Bliskiego Wschodu.

Jednak pisze w zakończeniu „Trud” — koła rządzące Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych zapominają, że narody w Palestynie i innych krajach Bliskiego Wschodu mają bogate doświadczenia w walce przeciwko imperializmowi brytyjskiemu.

600 więzionych b. uczestników greckiego ruchu oporu przewieziono do fortecy na Krecie. Więźniowie ci ogłosili niedawno głodówkę w związku z Eginie na skutek nieludzkiego traktowania.

3 miliony członków
liczą związki zaw.
w CZECHOSŁOWACJI

PRAGA. Agencja CTK do donosi, że w dniu 1 stycznia br. czechosłowackie związki zawodowe liczyły 3.070 tysięcy członków, czyli 94,5 proc. ogółu pracujących w Czechosłowacji.

Od roku 1945 ilość członków czechosłowackich związków zawodowych wzrosła o przeszło dwa miliony osób.

WIELKIE ZWYCIĘSTWO
NAD WISŁĄ

Wojska radzieckie przy pomocy drugiego ciosu złamały wieloletnią obronę Niemców na linii frontu długości 1.200 km. Ofensywa rozwijała się w błyskawicznym tempie. Radzieckie oddziały czołgów wcięły się kinem daleko na zachód. Szybkie posuwanie się naprzód jednostek radzieckich ocaliło przed zniszczeniem miasta polskie i najważniejsze ośrodki przemysłowe, które w przeciwnym wypadku zostałyby zdevastowane przez okupantów hitlerowskich.

Ramię przy ramieniu z wojskami radzieckimi walczyła w owe dni dzielna armia demokratycznej Polski.

19 stycznia został wyzwolony Kra-

ków, w tym samym dniu wyzwolona została Łódź. 21 stycznia wojska 1 frontu ukraińskiego działały już na terenie Śląska.

W rozkazie Józefa Stalina do wojsk radzieckich w lutym 1945 roku ofensywa ta ujęta została w następujących słowach:

„W toku ofensywy Czerwona Armia przy pomocy szybkich i umiejętnych działań odrzuciła nieprzyjaciela daleko na zachód. W zwycięskich bojach wojska radzieckie przesunęły się na linię — biegnącej od granic Prus Wschodnich do dolnego biegu Wisły — o 270 km, z bazy nad Wisłą na południe od Warszawy do dolnego biegu Odry — o 570 km, z sandomierskiego teatru działań wojennych w głąb Śląska o 480 km”.

Ofensywa wojsk radzieckich zmusza Niemców do przerzucenia części swych sił z zachodu na wschód. Niemcy wycofali się pospiesznie z zachodu między innymi 5 i 6 armie pancerne. Ofensywa wojsk hitlerowskich na zachodzie załamała się.

W ciągu krótkiego czasu Armia Radziecka wyzwoliła całkowicie od okupantów niemieckich całą terytorium Polski oraz znaczną część Czechosłowacji.

Zimowa ofensywa Armii Radzieckiej w 1945 roku była nowym wspaniałym dowodem potęgi radzieckich sił zbrojnych, sztuki wojennej Armii Radzieckiej, genialności planów strategicznych dowództwa radzieckiego i ich znakomitej realizacji.

nym z zebrani odbudowy Rzeszy niemieckiej w jej dawnych granicach.

BERLIN. Agencja DPD donosi, że w dniu 23 stycznia odbędzie się w Brunswiku w brytyjskiej strefie okupacyjnej zjazd organizacyjny nowej partii, noszącej nazwę „Związku Niemieckiego”. Nowa partia zjednoczy w swych szeregach elementy skrajnie prawicowe i faszystowskie. Nawet dziennik Schuma-chera „Telegraf” przyznaje, że „Związek Niemiecki” będzie wskrzeszeniem skrajnie nacjonalistycznej i reakcyjnej organizacji, która istniała pod nazwą „Czarnego Frontu”. „Telegraf” stwierdza dalej, że w tworzeniu „Związku Niemieckiego” biorą udział zwolennicy Otto Strassera, byłego przywódcy „Czarnego Frontu”, którzy sfinansowani przez niemieckie koła przemysłowe i otrzymali już na utworzenie „Związku Niemieckiego” około miliona marek.

Ludność Korei
wa czy o wolność

NOWY JORK. Radio Pen-jan donosi, że walki powstańcze przeciwko marionetkowemu reżimowi Li Syn Mana w południowej Korei przybierają na sile. W prowincjach południowa Denla i południowy Kansan powstańcy atakują oddziały policyjne, zadając im ciężkie straty. Walki toczą się także w prowincji północna Derda, gdzie oddziały powstańcze odnoszą sukcesy w działaniach przeciwko jednostkom policyjnym. Oddziały policji przeprowadzają „akcje pacyfikacyjną” pałaców i rozstrzelują ludność cywilną.

(Dokończenie ze strony 1)

nes. Front wojsk angielsko-amerykańskich został przerwany i wojska sojuszników znalazły się w trudnej sytuacji. I oto w tej ciężkiej dla Anglii i USA chwili Churchill zwrócił się do Związku Radzieckiego.

6 stycznia 1945 roku Churchill pisał do Stalina prosząc go o możliwie jak najszybsze rozpoczęcie „wielkiej ofensywy rosyjskiej na froncie Wisły”, aby uratować wojska angielsko-amerykańskie przed rozgromieniem.

W związku z krytyczną sytuacją na zachodzie radzieckie dowództwo naczelne musiało przesunąć termin ofensywy z dnia 20 na dzień 12 stycznia, pomimo niesprzyjających warunków klimatycznych które uniemożliwiły użycie lotnictwa.

Stalin odpowiedział Churchillowi: „Może pan nie wątpić, że uczynimy wszystko, aby przysiąc z pomocą wojskom sojuszniczym”.

12 stycznia wojska 1 frontu ukraińskiego rozpoczęły ofensywę w okolicy Sandomierza i przerwały linię obronną hitlerowców na przestępną 40 km.

14 stycznia wojska 1 frontu białoruskiego rozpoczęły energiczną ofensywę na zachodnim brzegu Wisły na południe od Warszawy. Obeszły one Warszawę od zachodu, zajęły Żyrardów, przecięły drogi na zachód w kierunku Sochaczewa, sforsowały Wisłę na północ od Warszawy i odcinając w ten sposób Warszawę od zachodu. Dnia 17 stycznia przy pomocy kombinowanego

BUDŻET GOSPODARCZEJ I SPOŁECZNEJ DYNAMIKI PAŃSTWA LUDOWEGO

Przemówienie ministra skarbu towarzysza K. Dąbrowskiego na posiedzeniu Sejmu

W końcu drugiego roku Trzyletniego Planu Gospodarczego — rozpoczyna swe przemówienie min. Dąbrowski — możemy już być pewni, na podstawie dotychczasowych wyników, że plan ten będzie nie tylko wykonany w całości, lecz na wielu odcinkach poważnie przekroczony.

Dla ilustracji dotychczasowych osiągnięć na polu gospodarczym, mówca podaje kilka podstawowych cyfr:

1. zainwestowaliśmy po wojnie w gospodarkę odbudowę kraju kwotę 450 miliardów złotych,

2. dostarczyliśmy całemu aparatowi gospodarczemu środków obrotowych na finansowanie produkcji i wymiany w kwocie 259 miliardów zł,

3. wydatkowaliśmy z budżetu państwowego na szkolnictwo, oświatę, kulturę, leczenie, opiekę społeczną, administrację państwową, wojsko itp. 631 miliardów zł.

Przechodząc do omówienia budżetu na r. 1949: mówca podkreśla, że realizacja zadań wynikających z naszych planów gospodarczych, aczkolwiek obliczonych całkowicie realnie i wynikających z naszych istotnych możliwości, nie będzie jednak łatwa. Musimy liczyć się z tym, że są jeszcze w Polsce ludzie, którzy w realizacji planów gospodarczych widzą uszczerbek dla swoich egoistycznych interesów i ludzie ci nie tylko nie będą nam pomagać w realizacji zadań, lecz przeciwnie, będą usiłovali szkodzić w ich pełnym wykonaniu.

Potężniejsza ideologia postępu

Z drugiej jednak strony widzimy — mówi dalej min. Dąbrowski — jak potężniejsza w Polsce siła, uzbrojona w wielką ideologię postępu i sprawiedliwości społecznej, w twórczy entuzjazm pracy i wolę walki o lepszą przyszłość dla całego narodu polskiego. Siłą ta jest jedność polskiej klasy robotniczej pod przewodnictwem której naród polski wygra wielką bitwę o realizację naszych planów gospodarczych i o zbudowanie w Polsce takich warunków, które zabezpieczą rozwój i dobrobyt całemu narodowi.

Przy budowie budżetu na rok 1949 zostały przyjęte następujące podstawowe założenia:

1. budżet jest zrównoważony i zamknięty kwotą 602 miliardów zł po obu stronach,

2. do budżetu zostały włączone wydatki na cele inwestycyjne w kwocie 267 miliardów zł,

3. nie przewidziano wydatków na zaopatrzenia kartkowe, a to w związku ze zniesieniem z dniem 1. I. 1949 r. systemu kartkowego i reformy płac,

4. budżet przewiduje znaczny wzrost wydatków na płace, co pozostaje w związku z reformą płac oraz ze zmianą niektórych cen, co zostało wyrównane odpowiednim ekwiwalentem gotówkowym w płacach. Ponadto w budżecie przewidziano realną podwyżkę płac, przeciętnie o 10 proc.,

5. budżet został zbudowany w oparciu o tezę niezmienności cen i płac na przestrzeni całego 1949 roku

6. nowy układ budżetu czyni zadość dalszej centralizacji dyspozycji finansowania i planowania finansowego przez wstawienie do budżetu kwot odpisów na amortyzację w przemyśle państwowym w sumie ponad 70 miliardów zł. Nośnię ponad 70 miliardów zł. budżetem państwowym również plany finansowe takich instytucji, jak ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia rzeczowe i społeczny fundusz oszczędnościowy,

7. Dotychczasowe opłaty monopolowe i akcyzy zastąpiono podatkiem obrotowym. Co daje w rezultacie poważne uproszczenie w poborze,

8. ustawa skarbową przewiduje powołanie organów kontroli dla przestrzegania zasady oszczędności w publicznej gospodarce finansowej,

ność takich resortów, jak: oświata, zdrowie, opieka społeczna i kultura,

10. budżet administracyjny uwzględni również w poważnym stopniu wydatki na cele gospodarcze, niezależnie od wydatków inwestycyjnych na te same cele. Ogółem na gospodarkę narodową przewidziano w budżecie administracyjnym 24,1 miliarda zł.

Zasada równowagi budżetowej w pełni utrzymana

Jedną z podstawowych zasad, na których zbudowano budżet na rok 1949, jest zasada równowagi budżetowej. Zaśady tej przestrzegaliśmy także i w r. 1948. W budżecie roku 1948 osiągnęliśmy za 11 miesięcy nadwyżkę dochodów nad wydatkami w kwocie 90 miliardów zł, zamiast początkowo przewidzianej nadwyżki 40 miliardów zł za cały 1948 rok.

Min. Dąbrowski podkreśla z naciskiem, że osiągnięcie równowagi budżetowej w preliminarzu na r. 1949, przy przyjęciu zasady stabilizacji cen i płac oraz dalszego pogłębiania oszczędnej gospodarki, pozwoli rządowi wykonać

zadania finansowe w r. 1949 bez konieczności rozpisywania pożyczek wewnętrznych, z której rząd w roku bież. nie zamierza skorzystać.

Pod względem gospodarczym zasadniczą podstawą budżetu jest przyjęcie zasady pełnej stabilizacji cen i płac. Przyjęcie tej zasady oznacza, że rząd nie zamierza w roku bieżącym dokonywać żadnych zmian w cenach towarów i usług. Stabilizacja płac nie oznacza jednak, że ogólny fundusz płac nie będzie wzrastał. Fundusz ten będzie wzrastał na skutek wzrostu zatrudnienia oraz wzrostu wydajności pracy, przekraczania norm, z

czym związany jest wzrost realnych zarobków.

Mówca przechodzi z kolei do omówienia pierwszej części



Minister skarbu, tow. Konstanty Dąbrowski, wygłasza przemówienie na obecnej sesji Sejmu

preliminarza budżetowego, tj. zaplanowanych dochodów. Dochody z danin publicznych przewidziane są ogółem na sumę 349,7 miliarda zł.

Ze strony przedstawicieli

sektora prywatnego — ciągnie mówca — słyszy się często skargi, że obciążenia podatkowe są nadmierne i powodują kurczenie się przedsiębiorczości prywatnej, na skutek fiskalnej polityki aparatu podatkowego.

W r. 1948 przeciętny opodatkowany obrót miesięczny na jedno przedsiębiorstwo prywatne wynosił w przemyśle 600

tys. zł. w handlu towarowym 255 tys. zł. w przedsiębiorstwach usługowych — 252 tys. zł. w przedsiębiorstwach rzemieślniczych — 97 tys. zł. oraz w zajęciach zawodowych — 43 tys. zł.

Cyfrę tę przeczą twierdzeniom, że polityka podatkowa staje się hamulcem dla uczciwie traktujących swój zawód przedsiębiorstw prywatnych.

Uczciwość podatkowa warunkiem istnienia przedsiębiorstw prywatnych

Natomiast zagadnienie moralności podatkowej — mówi dalej min. Dąbrowski — ciągle jeszcze pozostawia wiele do życzenia. Świadczy o tym fakt, że tylko organy ochrony skarbowej, nie licząc administracji podatkowej i lustratorów społecznych, sporządziły w ciągu pierwszych 10 miesięcy 1948 r. — 135 433 protokoły karne za przestępstwa skarbowe, związane z uszczuplaniem należności Skarbu Państwa.

Państwo ludowe dopuszcza istnienie przedsiębiorczości prywatnej, doceniając znaczenie wykonywanych przez nie funkcji gospodarczych, lecz

czyli to na określonych warunkach, spośród których pierwszym warunkiem jest uczciwe wypełnienie obowiązków w stosunku do skarbu państwa.

Największą z kolei przyczyną dochodów jest wpłata przedsiębiorstw, podlegających Ministerstwu Przemysłu i Handlu w kwocie 118,3 miliarda złotych.

Przechodząc do strony dochodowej budżetu, minister omawia przede wszystkim wydatki inwestycyjne. Procentowy udział najważniejszych pozycji w stosunku do całości wydatków inwestycyjnych jest następujący: przemysł — 40,3 proc., komunikacja — 21,8 proc., rolnictwo — 12,6 proc., budownictwo mieszkaniowe — 8,4 proc., budownictwo społeczne — 8 proc.

Z sumy 335,9 miliardów wydatków budżetowych bez inwestycji, na koszty zarządu państwowego przeznacza się 23 proc., na szkolnictwo i oświatę 20 proc., na obronę narodową 17 proc., na świadczenia społeczne 12 proc. Poza tym znaczne sumy przeznacza się na zdrowie publiczne, naukę i kulturę.

Mówca podkreśla dalej, że znaczne sumy w 4 kwartały roku ubiegłego zostały uruchomione na podniesienie hodowli przez majątki państwowe, co powinno dać w pierwszej połowie roku pewną poprawę zaopatrzenia rynków w mięso i tłuszcz.

Potrzeba oszczędzania

Dla zapewnienia pełnego sukcesu polityce pieniężnej w nadchodzącym okresie konieczna jest szeroka zakrojona oraz nieustannie prowadzona akcja oszczędnościowa. Nie chodzi tu tylko o oszczędności pieniężne. Walczyć o oszczędność, to znaczy zwalczać szkodliwe przestroje biurokracji w aparacie administracyjnym i gospodarczym, zredukować do minimum wydatki nieprodukcyjne w jednostkach gospodarczych.

Dalszym nieodzownym warunkiem powodzenia polityki finansowej jest wykonanie i przekroczenie planów produkcyjnych. Polska klasa robotnicza dała tak liczne dowody entuzjazmu i umiejętności pracy, co znalazło swój szczególny wyraz we wspaniałych osiągnięciach Czynu Kongresowego, że zadanie to rząd uważa za całkowicie pełne. Ogólna wartość pieniężna osiągnięć Czynu Kongresowego jest oceniana na 6 miliardów zł dodatkowej produkcji.

Musi wzmocnić się dyscyplina finansowa — kończy mówca — musi pogłębiać się świadomość, że w naszym ustroju istnieje jeden państwowy plan gospodarczy i jedna polityka finansowa. Musi również wzrastać poczucie odpowiedzialności za każdy grosz publiczny, który jest rezultatem twardej i ciężkiej pracy robotnika, chłopca i inteligenta pracującego.

Charakteryzując budżet możemy go nazwać budżetem rozwoju, budżetem dynamiki gospodarczej i społecznej państwa ludowego, budżetem siły i prężności narodu polskiego,

PLAN TRZYLETNI

wykonamy przed terminem

oświadcza na sejmie prezes CUP'u — tow. DIETRICH

„Szczegółowe sprawozdanie za r. 1947 i wstępna ocena roku 1948 doprowadza do wniosku, że plan dwu pierwszych lat, zarówno jako całość jak i na poszczególnych istotnych odcinkach gospodarki narodowej został wykonany i przekroczony” — stwierdził na wstępie prezes Dietrich. Dochód narodowy wytworzony w roku ubiegłym osiągnął 18 miliardów zł przedwojennych, przekraczając poziom przedwojenny o 100 miliardów złotych przedwojennych.

W całości dochodu nastąpił wzrost procentowego udziału przemysłu, zgodny z tendencją do przekształcenia Polski w kraj przemysłowo-rolny. W całokształcie gospodarki narodowej czołowe stanowisko zajęła jej społeczniczna część. Zwraca uwagę podniesienie liczebności klasy robotniczej z 14 proc. ogółu ludności Polski w 1938 r. do 24 proc. w 1948 r. Nastąpiła równocześnie realna poprawa płac. Wzrastały też stałe nakłady na cele inwestycyjne. Osiągnięcia te były możliwe dzięki wykonaniu z nadwyżką zadań produkcyjnych.

PLAN NA ROK 1949

Planowanie powinno stać się instrumentem przebudowy struktury społecznej rolnictwa. Należy udoskonalić planowanie w gospodarstwach stanowiących własność publiczną, objąć planem pomoc dla biednych i średnich chłopów. Dalsze zadania — to rozbudowa systemu oszczędności oraz wzmocnienie walki z marnotrawstwem i niegospodarnością, przekształcenie planowania na bardziej oddolne poprzez wciągnięcie mas robotniczych do pracy nad planem wreszcie otoczenie opieką współzawodnictwa pracy i ruchu racjonalizatorskiego.

Mówca zastanawia się następnie nad ukształtowaniem sił, tworzących dochód narodowy. Siły te wykazywać będą w roku bieżącym 3-letniego — dalszy rozwój we wszystkich dziedzinach.

Poziom, osiągnięty faktycznie w 1948 roku — produkcja przemysłowa przekroczyła o 15 proc., a poziom z 1938 roku — o 1/4.

Dążyć się będzie do podniesienia jakości, co znajdzie wyraz m. in. w tym, iż wartość produkcji przemysłowej wzrastać będzie szybciej, niż ilość. Przeprowadzi się rewizję norm technicznych dla ich usprawnienia i urealnienia. Rozszerzona będzie sieć laboratoriów przemysłowych. Stworzy się warunki dla objęcia ruchem współzawodnictwa wszystkich zakładów pracy.

Plan stawia zadanie podniesienia pogłowia koni do 2,5 miliona, bydła do 6,3 miliona

i trzody chlewnej do 5,9 miliona. Z wyjątkiem mięsa wołowego i mleka — produkcja rolna w przeliczeniu na głowę ludności przekroczy poziom przedwojenny.

POMOC DLA ROLNICTWA

Dla realizacji poważnych zadań, stojących przed rolnictwem, plan przewiduje odpowiednie zaopatrzenie w środki produkcji. Na 1 lipca br. będziemy mieli 15,5 tys. traktorów. Pod zbiory w 1949 r. zużyje się ponad 1 milion ton nawozów, tj. o 80 proc. więcej niż przed wojną. W ciągu roku silnie wzrośnie zaopatrzenie wsi w maszyny i narzędzia rolnicze. Sprzyjać to będzie wyzwoleniu biednego i średniego chłopca z więzów kapitalistów. Ważnym wynikiem planowania na wsi jest kontraktowanie, które rozszerzy się i na wytwory hodowlane. Ogólna wartość zakontraktowanej produkcji — przeważnie w gospodarstwach małych i średnich — wyniesie 43 miliardy złotych, tj. o 30 proc. więcej, niż w roku ubiegłym.

W dziedzinie gospodarki leśnej plan przewiduje m. in. zalesienie 122 tys. ha, czyli o 39 proc. więcej, niż w r. ub.

Przewozy towarów kolejami wzrosną o 15 proc. i przekroczą o 72 proc. poziom przedwojenny (1938 r.). Porty przeładują 19,25 milionów ton, przy czym szczególnie nacisk położony będzie na zespół szczyński.

W rozwoju usług pocztę uwzględni będą specjalnie potrzeby wsi. Liczba listonoszy wiejskich dojdzie do 7 500, przekraczając poziom przedwojenny. 650 wsi zostanie włączonych do sieci telefonicznej.

W dziedzinie obrotu towarowego plan przewiduje dalsze usprawnienie i racjonalizowanie społecznej sieci dystrybucyjnej. Zapoczątkowana będzie szeroka akcja uruchamiania uspołecznionych zakładów gastronomicznych. Plan obejmuje zbyt masy towarowej wartości 1 447 miliardów zł.

Niemal dwukrotny wzrost budownictwa w stosunku do

r. 1947 wyraża się łączną kwotą nakładów w wysokości 161 miliardów złotych, co oznacza wzrost w stosunku do r. 1948 o 30 proc.

DOCHÓD NARODOWY WZROŚNIE

Prezes Dietrich przechodzi do spraw związanych z kształtowaniem się dochodu narodowego. Dochód narodowy przekroczy w r. 1949 wartość 20 miliardów złotych przedwojennych, czyli wzrośnie o 14 proc. w stosunku do r. 1948, a o 15 proc. w stosunku do r. 1938. Udział gospodarki społecznej w realizowaniu dochodu narodowego osiągnie 66 proc.

Stan zatrudnienia w gospodarce społecznej wyrażać się będzie cyfrą 3 646 tysięcy ludzi, czyli o przeszło 10 proc. więcej, niż w r. ub. Rozszerzając się współzawodnictwo pracy i racjonalizacja procesów wytwórczych przyniesie dalszy wzrost wydajności pracy — od 3 proc. w przemyśle węglowym do 45 proc. w przemyśle stocznym.

W złotych przedwojennych plan inwestycyjny przedstawia wysokość 3,1 miliarda. Jest to o 63 proc. więcej, niż wynosił cały akumulowany dochód Polski w 1938 r.

Możliwość realizowania tak poważnych zadań gwarantujemy wynikiem bohaterskiej pracy polskiej klasy robotniczej, ruchem współzawodnictwa, postępową organizacją i racjonalizacją procesów technicznych, rozsądnej polityce finansowej, potęgującym się procesom oszczędnościowym i wzmocnieniu rentowności przedsiębiorstw społecznych.

Wśród okłasków całej Izby prezes Dietrich kończy swe przemówienie, wyrażając przekonanie, iż przekroczenie planów gospodarczych dwu pierwszych lat, daje gwarancję, że plan na rok 1949 wykonamy zwycięsko, a cały plan 3-letni wykonamy przed terminem. Stworzy się w ten sposób bazę materialną dla rozpoczęcia realizacji planu 6-letniego — planu budowy podstaw socjalizmu w Polsce.

Przed nowym okresem w życiu Kostrzyna

12 milionów złotych na odgruzowanie pobudzi do życia zamarte miasto

Na ostatnim posiedzeniu M. R. N. w Kostrzynie, burmistrz miasta, tow. Reszke podał do wiadomości, iż Zarząd Miejski otrzymał kredyt w sumie 12 mil. zł na rozbiorę budynków i odgruzowanie odcinka w rejonie ulic Sikorskiego i Celnej, aż do Dworca Kolejowego.

Przy pracach tych zatrudnić będzie można około 200 ludzi.

Z akcji odgruzowania miasta uzyska koło 2 mil. sztuk cegły.

Omówiono również pożyteczne zużytkowanie gruzu, obliczonego na 70 tys. mtr. sześć. Gruz ostatecznie tamtejszemu Zarządowi Wodnemu pod warunkiem, iż te miejsca w których gruz będzie zabrany, zostaną dokładnie wyrównane na koszt Zarządu Wodnego, a całe cegły zostaną złożone w stopy i oddane do dyspozycji miasta.

Niebawem zostaną już w Kostrzynie uruchomione wodociągi, a w związku z tym i kanalizacja. Na remont pomp wyasygnowano 528 tys. zł. Prace remontowe przy pompach i motorach przekazane zostały, zgodnie z uchwałą MRN fachowcom prywatnym, zatrudnionym na terenie Kostrzyna.

Bardzo charakterystyczne jest ustosunkowanie się robotników zatrudnionych przy od-

gruzowaniu Kostrzyna, do planów Zarządu Miejskiego, obejmujących odcinek odbudowy miasta. W przeprowadzonej samokrytyce dotychczasowej pracy postanowiono w r. b. zastosować współzawodnictwo pracy, przy jednoczesnym ustaleniu norm przez specjalną komisję, wyłonioną spośród robotników.

W końcowej części dyskusji na ten temat, robotnicy zobowiązali się również wybudować wspólnymi siłami świetlicę na użytek nie tylko ich samych, ale również pracowników szeregu instytucji, istniejących w Kostrzynie. (wis)

NOWE WŁADZE PARTYJNE, komitetów kolejowych w Gorzowie i Kostrzynie

Na terenie komitetu kolejowego P. Z. P. R. w Gorzowie odbyły się wybory nowych władz partyjnych.

Zarząd komitetu ukonstytuował się następująco: sekretarz — tow. Fijolkowski, jego zastępca — tow. Rakus oraz członkowie: tow. tow. Górecki, Mazan, Przybłota, Graczyk, Husarek, Jędrzejczak, Kaca, Kaczmarek i Werwiński.

Gorzowski Komitet Kolejowy P. Z. P. R. posiada 12 kół, których praca po Zjednoczeniu uległa znacznej poprawie

i rokuje na przyszłość dalszy pomyślny rozwój.

Zebrań wyborczych odbyło się również na terenie Komitetu Kolejowego w Kostrzynie. Poza wyborem władz, na zebraniu tym nastąpiło połączenie z Komitetem Kolejowym czterech kół P. Z. P. R. istniejących w mieście.

W wyniku przeprowadzonego głosowania, sekretarzem kostrzyńskiego Komitetu Kolejowego P. Z. P. R. wybrany został tow. Portala, a jego zastępcą — tow. Pacanowski.

Poza tym odbyły się ostatnio w Gorzowie zebrań wyborczych w kółach P. Z. P. R. przy Narodowym Banku Polskim, przy Państwie, Gorzowskich Zakładach Graficznych, oraz przy fabryce maszyn „Famor”. W banku sekretarzem wybrano tow. F. Skibskiego, w Zakładach Graficznych — tow. Cz. Kadzidłowskiego, a w Fabryce „Famor” — tow. W. Spiewaka. (wis)



ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI
GORZÓW, UL. HAWELAŃSKA 8
TEL. 855

DYŻURNY APTEK
Apteka „Pod Lwem” ul. Kzywo-
ustego 4a.

Ważne telefony: — Straż Pożarna — 08, Milicja Obywatelska — 555 i 666, Urząd Bezpieczeństwa — 307 i 308, Apteki — 900 i 833, Szpital Miejski — 562, Karetka do przewo-
zu chorych i Pogotowie nocnego Ubezpieczalni Społecznej — 501.

KURS JĘZYKA ROSYJSKIEGO

Zarząd Domu Społecznego, posiadający swą siedzibę przy ul. Łokietka 24, organizuje kurs języka rosyjskiego dla dorosłych. Początek kursu przewidziany jest na dzień 18 stycznia br. Lekcje odbywać się będą 3 razy w tygodniu, od godz. 17 do 18. Opłata miesięczna wynosić będzie 150 zł.

Szczegółowych informacji udzielą w tej sprawie kancelaria Domu Społecznego. (wis)

WELNA, BAWELNA I OBOWIŻ NA KARTY ODZIEŻOWE

Sklepy rozdzielcze wydają na karty odzieżowe materiały wełniane, bawełniane i obowiązuje składowe. Do odbioru upoważnieni są pracownicy, zamieszkałi na Ziemi Lubuskiej, którzy swoje karty odzieżowe zarejestrowali w odpowiednich punktach rozdzielczych.

Zaznacza się, że artykuły odebrać należy najpóźniej do 18 stycznia br. Po tym terminie żadne reklamacje w tej sprawie nie będą uwzględnione. (wis)

SZCZĘŚCIE W NIESZCZĘŚCIU

Na dworcu kolejowym, przy przetransowaniu wagonów, dostał się pod koła pociągu 34-letni pracownik P.K.P. Ziemia Władysław. Ziemia doznał jedynie złamań ręki i obrażeń prawego oka (wis)

SPRZEDAŻ WĘGLA

W Gorzowie otworzony został skład Centrali Zbytu Produktów Przemysłu Węglowego, w którym nabywać można każdą ilość opał w cenie 3200 zł za tonę węgla, 4570 zł za tonę koksu hutniczego, oraz 2820 zł za tonę brykietu. Skład węgla C.Z.P.P.W. mieści się na terenie Kolejowej Ekspedycji Towarowej, przy ul. Nadbrzeżnej. (wis)

AMATOR CUDZYCH JABŁEK

Do piwnicy, będącej własnością obywatelki M. Szczygalskiej (Krzywoustego 14) zakradł się jej sąsiad A. Grodzki, który skradł 25 kg jabłek oraz 19 słoików konfitur.

Aby nie „żałować” trudów poniesionych przy włamaniu, Grodzki ogłosił również piwnicę z węgla i ziemniaków. Przedsiębiorczym złodziejem zaopiekowała się M. O. (wis)

STRACIŁ OBIE NOGI

Pracownik P.K.P. 27-letni Kubiak Franciszek (Armii Czerwonej 14) zatrudniony przy przetransowaniu wagonów dostał się pod koła wagonu, doznając obrażeń obu nóg. Ofiarę nieszczęśliwego wypadku przewieziono do szpitala. (wis)

REPERTUAR KIN ZIEMI LUBUSKIEJ

DREZDENKO: „Polonia” — „Moja miła”

GORZÓW: „Capitol” — „Skandal”

GUBIN: „Pionier” — „Wieczna Ewa”

KROSNO: „Lubuski” — „Chłopcy z przedmieścia”

KRZYŻ: „Polonia” — „Skarb Tarzana”

KUROWO STARE: „Jutrzenka” — „Ulica złoczystych”

LUBSKO: „Patria” — „Dwulicowa kobieta”

MIEDZYRZECZ: „Świt” — „Carle kłamię”

ŚLUBICE: „Piast” — „Pieśń tajgi”

STRZELCE KRAJEŃSKIE: „Osadnik” — „Kobieta sama”

SULECIN: „Lech” — „Młodość „Tomasa Edisona”

ŚWIEBODZIN: „Rialto” — „Decyzja prof. Milasa”

TRZCIANKA: „Corso” — „Świat się śmieje”

WIENICA: „Kometa” — „Ludzie bez skrzydeł”

WŚCOWA: „Hel” — „Bellita tańczy”

ZIELONA GÓRA: „Nysa” — „Zakazane piosenki”

Kostkę granitową, z nawierzchni ulic starego miasta wyłączonego z planu odbudowy Kostrzyna, postanowiono sprzedać Starostwu Powiatowemu w Gorzowie za cenę około 6 mil. zł, a za uzyskaną w ten sposób gotówkę stworzyć pewne podstawy finansowe dla kostrzyńskiego Zarządu Nieruchomości Miejskich.

Nie mniej ważnym momentem dla odbudowy miasta jest zgoda Wojska, wydzierżawienia Zarządowi Miejskiemu na okres 25 lat, za cenę poniesienia kosztów remontu, budynków przy ul. Wojska Polskiego.

Pokoje gościnne dla chorych z powiatu Pożyteczna innowacja Ubezpieczalni Społecznej w Gorzowie

W budynku Ubezpieczalni Społecznej w Gorzowie, przy ul. Drzymały 44, odremontowano 5 pokoi przeznaczonych dla chorych, przybywających na zabiegi lecznicze do Zakładów Ubezpieczalni Społecznej w Gorzowie. Chory, poza noclegami, będą mogli również korzystać ze skromnych posiłków, przygotowanych na miejscu.

W tym samym budynku remontuje się pomieszczenie dla fizjoterapii oraz dla gabinetu dentystycznego, który uruchomiony będzie już w najbliższych dniach.

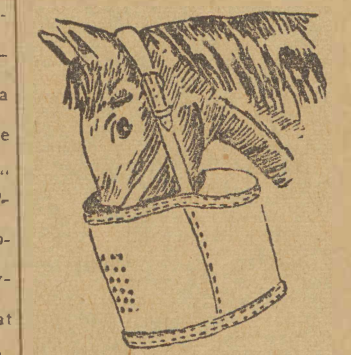
Trzy wędrownie b blioteki przy gminnej bibliotece w Lubiszynie

Zarząd gminny w Lubiszynie, wyasygnował Komisji Oświatowej przy G.R.N. sumę 50 tys. zł na zakup książek dla istniejącej tam Gminnej Biblioteki. 40 tys. zł przeznaczono na kupno ponad 100 tomów pozostała zaś kwota w sumie 10 tys. zł na koszty, związane z oprawą książek.

Po skompletowaniu księgozbioru utworzone zostaną 3 biblioteki wędrownie. Każda posiadać będzie 50 tomów. Biblioteczki te objeżdżać będą koło wszystkie gromady, objęte zasięgiem gminy.

Torba końska, którą powożący końmi z dawien dawna używają, jest zrobiona beżmyślnie. Worek napelniony owsem, koń zagłębia wargi i nozdrza, w związku z czym powstają dla konia niesprzyjające warunki dla jedzenia i prawidłowego oddychania.

Aby uniemożliwić rozsypywanie się ziarna, torbę robi się



tak wąską, że dostęp powietrza jest utrudniony. Torba w wielu wypadkach oblega nos konia. Przy jedzeniu wargi konia są

Należy przyznać iż gorzowska Ubezpiecz. Społ. pracuje bardzo intensywnie. Co pewien czas uruchamia ona nowy zakład leczniczy. W niedalekiej przyszłości, lekarze domowi będą mogli korzystać w pełni z ambulatoriów przy specjalnych zakładach leczniczych, poświęconych najrozmaitszym schorzeniom. (y)

Czyn społeczny robotników w Wieprzycach

Robotnicy Państwowego Tartaku w Wieprzycach uchwaliли jednomyślnie, wpłacić jednorazowo na rzecz Pomocy Zimowej 2 proc. od zarobku, osiągniętego w styczniu br.

Ogólna suma wyniesie przypuszczalnie około 25 tys. zł.

W tym samym zakładzie pracy odbyła się gwiazdka dla dzieci pracowników. Dzieci otrzymały podarki w postaci paczek ze słodyczami.

Uroczystość zorganizowało miejscowe koło Z.Z., które otrzymało na ten cel 6.900 zł z Dyrekcji L.P. Droga składek zebrano kwotę 21.270 zł.

Jak z tego wynika, Dyrekcja Lasów nie jest zbyt hojna dla dzieciarni ciężko pracującego robotnika tartaczego. Dysponujący skromnymi zarobkami robotnicy dali 3 razy więcej. (wis)



Oszczędna i praktyczna torba końska

zanurzone w owies, co utrudnia dobre jego żucie.

Torba, której wzór widzimy na rysunku, pozbawiona jest tych wszystkich wad, owies dostaje się do niej bez przeszkody automatycznie, niewielkimi porcjami.

Na dnie torby otrzymujemy niewielką warstwę owsa, niezbędną do jedzenia, a nozdrza konia przy tym nie zagłębiają się całkowicie w owies, mając dobre warunki do normalnego oddychania.

Torba jest workiem z płótna albo jakiegokolwiek innej mocnej materii. Przegródka przy-

Gwiazdka dla najbiedniejszych W ZIELONEJ GÓRZE

W ramach Akcji Pomocy Zielonej, Powiatowy Komitet Opieki Społecznej w Zielonej Górze, urządził gwiazdkę dla najbiedniejszych naszego miasta.

W Domu Młodzieży przy ul. Krośnieńskiej, w którym przebywa 50 sierot, przydzielono chłopcom kupony na ubrania i obuwie. Ponadto kuchnię domu zaopatrzone 50 kilogramami cukru i 20 zajęciami.

Rozdzielono również między chłopcami zawartość 16 paczek UNRRA.

Dom Starców otrzymał 12 zajęcy. Złówek PKOS, który ma pod opieką 50 dzieci w wieku do lat trzech, obdarowany został czekoladą i owocami.

Najbiedniejsi naszego miasta w liczbie 214 osób otrzymali: 128 kg cukru, 150 kg kielbasy, 300 kg mąki pszennej i 20 kg słodyczy.

Wydajną pomoc w zorganizowaniu gwiazdki wniosła Sekcja Kobiet przy PKOS.

Komitet Powiatowy Opieki Społecznej składa na tej drodze wszystkim ofiarodawcom serdeczne podziękowanie. (Te)

niej ściance, trochę powyżej nozdrzy konia.

Możliwość zaśmieszenia, a także strata ziarna zmniejsza się do minimum, o ile nozdrza końskie będą umieszczone powyżej powierzchni owsa.

Próby z udoskonaloną torbą dały w praktyce gospodarstw



spółdzielczych Związku Radzieckiego wyniki bardzo dobre. Torba okazała się lepszą od wszystkich dotychczas używanych.

(Z czasopisma „Kolchoznoje proiszwostwo” przełożył Z. Traczewski.)

Uśmiechy i troski

Lepiej sięgać niżej!...

„Kto sięga zbyt wysoko, ten dotkliwiej odczuwa upadek”.

Może przysłowie to, zmodyfikowane zresztą nieco przeze mnie dojdzie do uszu właścicieli lokalu „Bydgoszczanka” w Gorzowie.

Wieszaki do garderoby w tym właśnie lokalu umieszczone są tak wysoko, że tylko wielkoludzi, podobni wzrostem do bokserów: Piłata i Szymury mogą korzystać z nich bez trudu. Przeciętny człowiek natomiast albo wchodzi na krzesło, albo też rzuca po prostu garderobę na ziemię.

Mała zagadka:

Ile mogło by kosztować przybicie wieszaków o 30 cm. niżej? (Kr)



WAŻNIEJSZE TELEFONY:

Szpital Miejski 562, Karetka Pogotowia 501, Straż Pożarna 08, Milicja Obywatelska 553 (666), Urząd Bezpieczeństwa 307 (308).

ODPRAWA AKTYWU PZPR

Komitet Powiatowy PZPR zwołuje na dzień 16 stycznia br. w Teatrze Miejskim, odprawę aktywu miejskiego PZPR. Obecność wszystkich aktywistów obowiązkowa. Początek o godz. 11. (SW.)

GWIAZDKA DLA DZIECI PRACOWNIKÓW POCZTOWYCH

Staraniem Związku Zawodowego Pracowników Poczty i Telekomunikacyjnych urządzono w ubiegłą niedzielę, w świetlicy Związku przy ul. 3-go Maja, gwiazdkę dla dzieci pracowników pocztowych.

Gwiazdę obdarował przeszło 100 dzieci słodyczami i lakoaliami.

PRZYPADŁO OLEJU RZEPAKOWEGO I MARGARYNY

Powiatowa Rada Związków Zawodowych rozprawa obecnie, przy Rady Zakładowe, margarynę i olej rzepakowy dla pracujących. Wydawane w tym celu talony realizowane będą w „Spółem”. (SW.)

NARADA AKTYWU WIEJSKIEGO ZMP

Zgodnie z instrukcjami Zarządu Wojewódzkiego ZMP, Zarząd Powiatowy w Zielonej Górze zwołuje jednodniową naradę aktywu wiejskiego ZMP. Narada odbędzie się w dniu 16 bm. o godzinie 10, w siedzibie Zarządu Powiatowego, przy ul. 3-go Maja. W naradzie obowiązkowo winni wziąć udział przewodniczący gminnych zarządów ZMP. Spodziewany jest przyjazd około 100 aktywistów. (Ku.)

NA AKCJE POMOCY ZIMOWEJ

Sekcja Kobiet — Akcji Pomocy Zimowej — przy PKOS zorganizowała w ramach akcji zabawę taneczną. Czysty dochód, w wysokości 30 tysięcy złotych, przeznaczony na pomoc zimową dla najbiedniejszych dzieci naszego miasta.

Powiatowy Komitet Opieki Społecznej składa na tej drodze serdeczne podziękowanie ob. ob. Zuchowskiej, Zaremskiej i Ziolkowskiej za wybitną pomoc w zorganizowaniu imprezy. (Ku.)

ZATRUCIE CZADEM

W nocy z 10 na 11 bm. rodzina ob. Łukasiewicz, ul. Kraszewskiego 12, składająca się z dwójką dorosłych osób i niemowlęcia, wskutek nadmiernego napalenia w piecu, uległa zatruciu czadem. Zawieziona w rannych godzinach karetka pogotowia U.S. przewiozła ofiary wypadku do Szpitala Powiatowego. Delikwenci do tej pory żyją. (Te)

SPORT POZNAŃSKI

Codzienny dodatek Gazety Poznańskiej

Umasowienie najpopularniejszej gałęzi sportu

podstawą pracy sekcji lekkoatletycznej ZPKS Warta

Porównując osiągnięcia lekkiej atletyki poznańskiej i czolowego klubu okręgu poznańskiego ZPKS Warta, w zesłorocznym sezonie, nie trudno stwierdzić, że są one dość poważne.

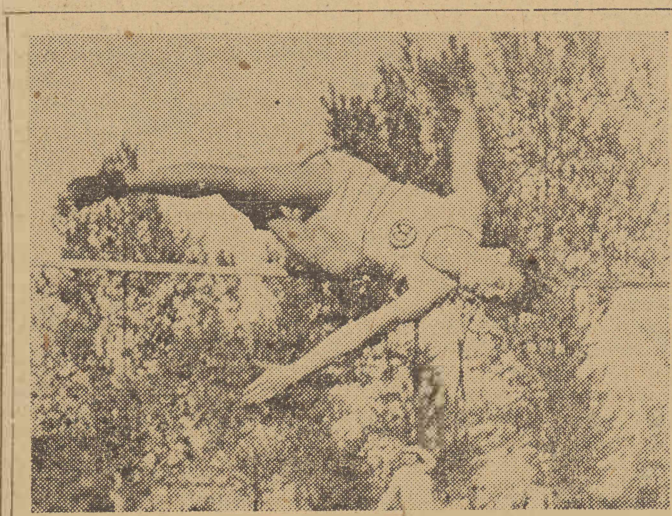
Na pocieszający ten fakt, wpłynęły bez wątpienia — zarówno zwiększenie się kadry czolowych zawodników w okręgu, jak również ich wyniki. Nie w tym jednak realna wartość postępu. Widzimy go przede wszystkim, w akcji umasowienia lekkiej atletyki wśród młodzieży szkolnej i pracującej, tak miejskiej jak i wiejskiej.

Akcję tą podjął przede wszystkim Wojewódzki Urząd Kultury Fizycznej, Poznański O. Z. L. A., „Służba Polsce” ZMP oraz znacznie wcześniej już ZPKS Warta, której częste wyjazdy na zawody propagandowe do Rawicza, Leszna, Czarnkowa, Zbąszynia, Wrześni, Kępna i Szamotuł, przyczyniały się w znacznym stopniu do upopularniania lekkiej atletyki.

Przed wojną Poznań był kolebką „królowej sportu” dowodem tego to tytuł „Drużynowego Mistrza Polski” zdobytego pięciokrotnie przez Wartę, oraz udział szeregu zawodników Warty i AZS-u w reprezentacji Polski.

Obecne kierownictwo sekcji lekkoatletycznej ZPKS Warta jest zasłużonym krzewicielem lekkiej a-

tletyki na terenie Okręgu. Zaraz po zakończeniu działań wojennych, zabrało się ono do pracy od podstaw, do wychowania nowych kadr zawodników i zawodniczek, gdyż po przedwojennych reprezentantach nie pozostało śladu.



Junior Ohnsorge — mistrz Polski w pięcioboju szkolnym przechodzi wysokość 1,77 m.

jak: Zagacki (1,71 w skoku wzwyż), Kijak, Adamczewski, Sporny, którzy są oczkami w głowie kierownictwa sekcji.

Drużyna żeńska, która dwa lata temu nazywano ochronką, już pod koniec ub. roku osiągnęła dobre

Dowodem wzbudzenia przez Wartę zainteresowania prowincji dla „królowej sportu” może być fakt, że na urządzanie przez „zielonych” zawody dla niestowarzyszonych pod nazwą: „I Krok Lekkoatletyczny” przyjeżdżała młodzież z tych miast, w których uprzednio gościła Warta na zawodach propagandowych.

Poz. OZLA mając na uwadze umasowienie lekkiej atletyki, ufundował przechodnią nagrodę imienia Bronisława Szwarca, dla klubu okręgu poznańskiego, który wykazał największą inicjatywę i odegrał najważniejszą rolę w umasowieniu lekkiej atletyki na terenie całej Wielkopolski.

Nagrodę tą za rok 1948 zdobyła Warta, to jest dla niej wielkim sukcesem i zapłatą za dotychczasową wyteżoną pracę, a równocześnie dała ona bodźca do dalszej pracy nad umasowieniem lekkiej atletyki i przywróceniem Warty przodującej pozycji.

Z. Staszak

Eliminacje łyżwiarskie do mistrzostw w Polsce

KARPACZ (PAP). W Karpaczu rozegrane zostały eliminacyjne zawody łyżwiarskie do mistrzostw Polski, których wyniki przedstawiają się następująco:

500 m 1) Kalbarczyk — 48,9 sek., 2) Kowalski — 53,3 sek., 3) Lewandowski — 54 sek.
5000 m 1) Kalbarczyk — 9.29,2 min., 2) Gładkowski — 10.01 min., 3) Lewandowski — 10.08,2 min.

W punktacji ogólnej: 1) Kalbarczyk — 108,82 pkt., 2) Gładkowski — 114,81 pkt., 3) Lewandowski — 117,43 pkt.

St. Mosiński

Półwiekowa walka polskich lekkoatletów z przestrzenią i czasem

W r. 1910 przystępuje do Austriackiego Zw. L. A. Stadjony Austrii i Czech przeżywały nowe sukcesy jej reprezentantów. W czerwcu na zawodach praskiej „Slavii” Ponnurski T. Kuchar, Grabowski i Latawiec zdobywają 6 pierwszych, 3 drugie, 2 trzecie oraz 2 czwarte miejsca, przy czym Grabowski z Latawcem poprawiają rekord czeski w biegu na 1000 y. T. Kuchar zdobywa mistrza Czechosłowacji na 2 mile ang. a drużyna Grabowski — Latawiec — T. Kuchar w sztafecie 3×1000 m. Rok ten jest szczytowym w formie znakomitego biegacza T. Kuchara. Ustanawia on w nim rekordy polskie na 15 km oraz w biegu godzinnym — 55.00,8 min. oraz 16.427 m.

Propagandowe znaczenie tych występów znajduje swój wyraz w rosnącej ilości zaproszeń zagranicy. W r. 1911 Polacy startują na boiskach Wiednia, Pragi, Preszburgu, Badeny i Karlna. Z uzyskanych wyników podkreślić należy: 7,0 s. Łozińskiego na 60 m. 11,1 s. Garczyńskiego na

Ta żmudna i mroźna praca, troskliwa opieka nad młodymi zawodnikami i zawodniczkami, współdziałanie z Poradnią Sportowo-Lekarską, ujmujące wychowawcze i fachowe podejście trenera Klubowego mgr. Karola Hoffmana referaty, pogadanki i filmy sportowo-wychowawcze dają już w ub. roku pierwsze wyniki.

Dowodem tego, to mistrz Polski w skoku wzwyż — Paprocki (180 w skoku wzwyż, 6,45 w skoku w dal i 3,20 w skoku o tyczce), wicemistrz Polski w rzucie oszczepem — Nowak (49,54 w rzucie oszczepem, 40,79 w rzucie dyskiem i 13,06 w pchnięciu kulą), Krawczyk — 40,43 w rzucie młotem, Leitgeber — 3,30 w skoku o tyczce, wszechstronny i utalentowany junior Ohnsorge — mistrz Polski w pięcioboju szkolnym (6,67 w skoku w dal, 1,77 w skoku wzwyż i 11,2 w biegu na 100 m), oraz szereg utalentowanych juniorów

wyniki, a w roku bieżącym będzie czołową sekcją okręgu.

Czołowa zawodniczka tej sekcji to Kruśkówna (8,2 w biegu na 60 m, 13,7 w biegu na 100 m, 30,8 w biegu na 200 m, 1,32 w skoku wzwyż), 14-letnia Pytlakówna (8,2 w biegu na 60 m, 13,8 w biegu na 100 m), Jedrowska (4,73 w skoku w dal, 1,32 w skoku wzwyż), Szczubielewska (30,0 w biegu na 200 m), Rapiorówna (4,50 w skoku w dal), oraz kilkanaście dalszych utalentowanych zawodniczek.

W I Ogólnopolskich Igrzyskach Szkolnych w Wrocławiu, okręg poznański wyrwali sobie przodującą pozycję, oraz odniósł zwycięstwo w spotkaniu międzynarodowym juniorów z Gdańskiem, a przecież większość reprezentantów to zawodnicy ZPKS Warta. Utalentowana zawodniczka Kruśkówna została nawet przodownicą o ogólnopolskiego obrotu we Wrocławiu.

żyny reprezentacyjnej a nawet wyjeżdża i startuje w Sztokholmie, jednak pozycja jego należy tu z góry do straconych.

Tymczasem w stolicy maleńkiego narodu szwedzkiego wscho dzi słońce cudownych biegaczy Suomi, błyszczy wspaniały talent atlety nad atletami — Indianina Thorpego. Lekkoatletyka światowa wstępuje na nowe drogi doskonałości poprzez wprowadzenie nowych zdobyczy technicznych.

W kraju nie zasypiamy popiołu. Rok 1912 kończą lekkoatleci polscy 18 nowymi rekordami. T. Kuchar zapisuje w swej chlubnej karierze najlepszego biegacza Polski rozbił rekordy dawne nowe piękne sukcesy — zwycięża na bieżniach Budapesztu i Wiednia mistrzów Węgier i Austrii Lovasa i Kwietona; Latawiec zdobywa tytuł mistrza Austrii w biegu na 1500 m rekordowym wynikiem 4.16,9 min.; Dągoń organizuje pierwsze międzynarodowe zawody z udziałem Austriaków, Węgrów i Czechów. Sukcesem na polu organizacyjnym jest mianowanie dr. Polakiewicza referentem AZLA na Małopolskę.

Niestety — rok następny odbiega daleko od poprzednich. Lekkoatletyka lwowska zamiera nagle. Szereg dobrych wyników sygnalizuje w tym czasie natomiast Warszawa i Łódź, gdzie Filipiński (Ł) przebiega 100 m w 11,1 s., Brożek (Ł) 110 m pł. w 18,0 s., a Słomiński w 18,4 s.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Wiedeńscy zawiedli łyżwiarze węgierscy wygrali w dwudniowych zawodach w Pradze

W Pradze rozegrane zostały dwudniowe zawody łyżwiarskie w jeździe szybkiej między reprezentacją mi Pragi, Budapesztu i Wiednia. Zawody zakończyły się zwycięstwem łyżwiarzy węgierskich, którzy zajęli pierwsze miejsce, zdobywając 57 pkt. przed Pragą — 27 pkt. i Wiedniem — 0 pkt.

Węgrzy wykazali doskonałe przygotowanie techniczne najlepszym ich zawodnikiem był student Pajor, który zajął pierwsze miejsce w biegu na 500 m, 1.500 m, 5.000 m i 10.000 m. W zawodach juniorskich zwyciężył Węgier Petik.

Trójmecz łyżwiarski wzbudził w stolicy Czechosłowacji bardzo duże zainteresowanie. Trasa wyści-

gu miała 400 metrów długości i przeprowadzona była między dwoma mostami. Zawody obserwowali dziesiątki tysięcy widzów.



— W zawodach o mistrzostwo ZSRR w hokeju bierze udział 10 najlepszych drużyn. Po dotychczasowych rozgrywkach na czoło wysunęły się drużyny: CDKA i moskiewskie „Dynamo”. Spotkanie obu tych drużyn zakończyło się wynikiem nierozstrzygniętym — 2:2. Obecnie, po 6 meczach — na czele utrzymuje się „CDKA”, mając 11 punktów przed „Dynamo” — 9 punktów.

— Pływacy estońscy ustalili kilka nowych rekordów ZSRR. 16-letnia pływaczka Propowa przepląnęła 100 m st. grzbiet. w 1.25 min. Doskonały wynik uzyskał również 16-letni Prangel na dystansie 100 m st. grzbiet, wyrównując rekord ZSRR, wynoszący 1,14 min. Na dystansie 200 m Prangel ustanowił nowy rekord ZSRR — 2,41 min.

— Występy drużyny waterpolowej „Torpedo”, Moskiewskich Zakładów Automobilowych im. Stalina przyniosły jej szereg sukcesów w spotkaniach na Ukrainie. Z dużym zainteresowaniem oczekuje się, mającego odbyć się w najbliższych dniach, spotkania „Torpedo” z CDKA.

— Trzech pięściarzy francuskich walczących tu w międzynarodowym turnieju bokserkim I przegrało swoje spotkanie. Leroux został znokautowany przez Fina Pittulainen’a, Canous przegrał przez k. o. z Duńczykiem Christensenem, a Girard uległ na punkty Frederiksensowi (Dania).

W ramach tego turnieju Włoch Oldoini pokonał na punkty Duńczyka Nielsena.

— Śląsk — Częstochowa 14:2. Bokserska reprezentacja Śląska wygrała z Częstochową 14:2. Wysokie zwycięstwo Śląska jest tym bardziej godne uwagi, że odniósł je właściwie rezerwowi skład, w którym znalazło się jedynie dwóch bokserów, walczących w barwach I Śląska. Pięściarze Częstochowy przeciwstawili gospodarzom jedynie ambicję i kondycję fizyczną.

— Sześć dwutygodniowych kursów. Akademicki Związek Sportowy organizuje w Karpaczu w dniach od 27 stycznia do 30 kwietnia br. sześć dwutygodniowych kursów narciarskich dla akademików. Uczestnicy będą zakwaterowani w Karpaczu, schronisku „Strzecha Akademicka”.

— Zwycięstwo pięściarzy ZKK Inowrocław. W Inowrocławiu odbył się towarzyski mecz bokserkim między zespołami ZKK (Inowrocław) i „Sztorm” (Szczecin). Spotkanie zakończyło się zwycięstwem zwycięstwem pięściarzy kujawskich w stosunku 11:5.

— W międzynarodowym meczu hokejowym, rozegranym w Brnie, miejscowy zespół „Zbojovka” (Zlidenice) pokonał duży zespół węgierski MTK (Budapeszt) w stosunku 9:1 (4:0, 1:1, 4:0).

— W drugim rewanżowym spotkaniu hokejowym drużyna czeska LTC (Praga) pokonała najlepszy zespół angielski „Harrigay Racers” w stosunku 7:3 (2:1, 4:2, 1:0).

Kasperczak walczy już w Gwardii

Popularny bokser wagi muszej Kasperczak opuścił Poznań. Zasilił on wrocławską „Gwardię”, w której barwach walczył już dwukrotnie.

W pierwszym meczu: Gwardia — Zryw (Świętochłowice) Kasperczak pokonał na punkty Kowalczyka, w drugim meczu Grulaka (Górniki) przez techniczne k. o.

Kasperczak tłumaczy swoje przejście do „Gwardii” brakiem opieki nad zawodnikami ze strony obecnego kierownictwa sekcji ZKK i metodami, których

on, jako zawodnik nie mógł znieść.

Dwa jego zwycięstwa w nowym klubie nie przesadzają jego przyszłej kariery. W Poznaniu wyrósł następca. O ile Luedke nie zmienił się, to jeszcze w tegorocznych mistrzostwach może Kasperczakowi odebrać mistrzostwo Polski.

Komunikaty sportowe

— Nowy kurs bokserkim Z. S. „Gwardia” odbywa się w każdy wtorek i czwartek od godziny 19 do 21 w własnej sali przy ul. Gen. Świerczewskiego (dawna ul. Bukowska, u wylotu Piotra Wawrzyniaka). Sala zaopatrzona w najnowszy sprzęt, centralne ogrzewanie, ciepłe natryski. Kurs prowadzi trener Jan Arski. Doskonałe warunki treningowe oraz staranna opieka kierownictwa daje gwarancję dobrego wyszkolenia i absolwentom kursu możliwość startowania w najbliższym, wiosennym I kroku bokserkim. Zgłoszenia przyjmuje się jeszcze tylko do 20 bm. na treningach.

— Zebranie Walne K.S. „Blask” odbędzie się w dniu 16 stycznia br. o godz. 9.30 w sali ob. Ratajowej przy ul. św. Antoniego nr 24. Wnioski członkowie winni wnieść na ręce sekretarza, na 3 dni przed walnym zebraniem.

Zwycięstwo hokeistów zakopiańskiej „Wisły”

Dnia 11 bm. hokeiści zakopiańskiej „Wisły” rozegrali międzyokręgową spotkanie z „Arsenałem” (Praga), wygrywając 5:1 (2:0, 0:1, 3:0). Zdobywcami bramek byli: Mazur — 3, Wawro i Kowalski — po 1 dla „Wisły”, a Urbiel dla „Arsenału”. Sędziował Wołkowski.

OGŁOSZENIA

CHŁOPCÓW
z rowerami do rozwoju gazet przyjmie
R S W „PRASA”
Rozdzielnia
Gorzów
ulica Hawelańska nr 8

Kierownika Wydziału Placy i Pracy, kierownika Wydziału Magazynów, kierownika Wydziału Planowania, kierownika Sekretariatu Dyrekcji, referenta do Spraw Socjalnych, rachmistrzów do obliczania zarobków, kierownika Wydziału Budowlanego, inspektorów technicznych, doświadczonych kierowników robót przyjmie Spółdzielnie Przedsiębiorstwo Budowlane, Poznań, ul. Główna 28/27.

Przetarg nieograniczony nr V/149

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Poznaniu zaprasza do składania ofert na dostawę: tabliczek emaliowanych, uszczek i podkładów azbestowych, wiertarek elektrycznych, wiertarek i młotków pneumatycznych, łańcuchów, czopków i armatury wodociągowej.

Oferty należy składać do skrzynki ofertowej znajdującej się w gmachu DOKP. w Poznaniu przy ul. Walej Zygmunta Starożyńskiego 4.

W wypadku wystąpienia oferty pocztą należy kopertę z ofertą włożyć do drugiej koperty i wysłać listem poleconym na adres jak wyżej podano.

Termin rozprawy przetargu dnia 1 lutego 1949 r. o godzinie 12 w pokoju nr 430.

Blizsze informacje i dokładne warunki przetargowe można otrzymać w godzinach urzędowych w pokoju 431a.

(—) Szczegółowy Dyrektor Kolei Państwowych

Związek Zawodowy Pracowników Handlowych i Biurowych, poszukuje zaraz: kierownika sekretariatu, referenta ekonomicznego, kulturoznawcy, organizacyjnego, referenta do spraw kobiecych. Zgłoszenia pisemne z życiorysem należy składać w sekretariacie, ul. Główna 5a.

Zagubiono legitymację służb. 1872 Roman Macinkowski wyst. przez Dyrekcję Poczty i Telegrafów Poznań.

Zagubiono świadectwo czeladnicze ciesielskie na nazwisko Chwałkowski Jan, zam. Motylów gm. Bogdanów pow. Gorzów. 23

Zagubiono legitymację służbową D. L. P. na nazwisko Wróblewski Kazimierz, zam. Mosina gmina Lubiszyn pow. Gorzów. 24

Skradziono dwie legitymacje inwalidzkie, leg. Zw. Zaw. leg. b. PPS, stałą żniwkę kolejową inwalidów na nazwisko Sokołowski Bolesław, Gorzów, Półwiejska 8. 3141

Zagubiono legitymację służb. 7221, Halina Tojza wyst. przez Dyrekcję Poczty i Telegrafów Poznań. 19

Zagubiono kartę rejestr. RKU — Kalisz, Michał Józef — Kurcew pow. Jarocin. 26

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI

Poznań, ul. Kantaka 89. Konto P. K. O. Poznań V-4410. Telefon: Red. nac. 519-83, z-ca red. nac. 508-73, sekr. red. 518-87, red. ogólny 518-22, dyr. delegatury 529-36, kolportaż i numeracja 529-27, biuro ogłoszeń 529-31, ekspedycja 32-48.

Tłoczono w Drukarni PPZG Poznań - Północ K-34341

Wyrzuceni z Ojczyzny

Kraje demokracji ludowej zapewniły schronienie dzieciom greckim

Głód, tułaczka i strach — taki był los dzieci greckich w ich nieszczęśliwej ojczyźnie. Strach przed nalołami, strach przed okrucieństwem faszystowskich band monarchistów, którzy u-

I nie tylko od nalołów cierpiała bezbronna ludność greckich miast i wsi. Bandy monarchistów posunęły się jeszcze dalej. Jedną z matek, Dimitrula

szli po raz pierwszy, bili męgo wujka jak psa, a potem zabili go w moich oczach. A za drugim razem, spalili nasz dom. Musiałem spać w śniegu za wsią."

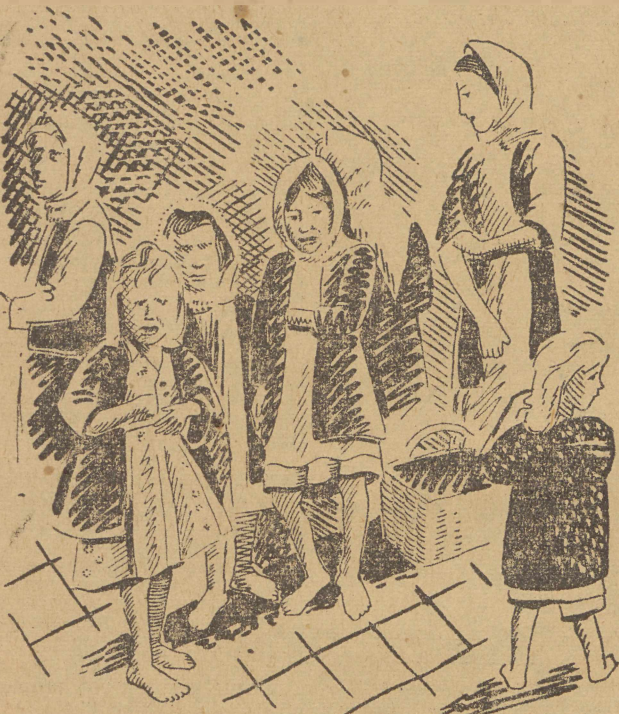
Teraz mały Daulis wygląda jak okaz zdrowia i zaczyna zapominać o minionych przeżyciach. On i jego koledzy wypełniają beztrudnym śmiechem i gwarem piękne, jasne pokoje bułgarskiego Domu Dziecka. Dostają tu pożywną jedzenie, mają zapewnioną opiekę lekarską, bawią się, a starsze uczą się w szkołach.

1500 dzieci, które znalazły schronienie na Węgrzech, spe-

dziły lato na letnisku nad jeziorem Balaton. W Rumunii greckie dzieci mieszkają w Siadaju — dawn. rezydencji królewskiej. Czeskie radio nadaje dla nich transmisje w języku greckim.

W tej chwili w Rumunii tworzy się specjalny kurs pedagogiczny, który przygotuje przyszłych nauczycieli szkół, gdzie lekcje odbywać się będą w języku greckim wg specjalnie wydanych greckich podręczników.

Kraje demokracji ludowej zrobiły wszystko, aby biednym dzieciom greckim zastąpić straconą chwilowo ojczyznę. (as)



rzadzali prawdziwe polowanie na dzieci, wykorzystując to jako ośrodek terronu i zemsty.

Mieszkańcy wsi Watoszori opowiadają: „Przed trzema miesiącami naloły zaczęły się powtarzać codziennie. Odrzadzaliśmy nasze dzieci do schronów w górach. Było tam jednak za zimno i nasze malenstwa zaczęły chorować. Jedynym wyjściem było odtransportowanie ich za granicę. 140 dzieciaków z naszej wsi znalazło schronienie i opiekę w krajach demokracji ludowej."

Wies Krystolopia przeżyła 6 nalołów w ciągu jednego dnia. Należąca do grupy dzieci (po 50 osób każda) pod opieką 5 młodych kobiet została wysłana na północ.

Bulgaris ze wsi Cziliodendro opowiada:

„Kiedy dowiedzieliśmy się, że faszysty zbliżają się do naszej wsi, wszystkie zrozpaczone matki rzuciły się chować swoje dzieci. Ja ukryłam swoje na strychu. Faszysty zażądali wydania dzieci, a kiedy ja odmówiłam, zaczęli mnie bić. Zniosłam wszystko, lecz nie wskazałam kryjówki. W nocy odrzadziliśmy dzieci do lasu, a przy pierwszej okazji wysłaliśmy je za granicę."

Mały Daulis Paskalis, który bawi się teraz bezpiecznie w gronie swoich kolegów w pięknej willi w osiedlu Ziemiace w Bułgarii, pisze:

„Ja wyjechałem stamtąd, bo się bałem. Kiedy faszysty przy-

Ciekawostki ze świata

PRZEZ 15 LAT

NIE ZMIENIAŁ PROGRAMU

Jednym z najsłynniejszych kłownów naszych czasów jest Andrien Wettach. Szwajcar z pochodzenia, znany w świecie pod nazwiskiem Grock. Ma on poza sobą blisko 30 lat pracy na różnych scenach i na „ubitej ziemi” cyrków. Przez cały okres swej kariery opracowuje swoje „numery” sceniczne sam. Przez blisko 15 lat zdobył w całej Europie bezprzykładne sukcesy — nie zmieniając wcale swego programu, tylko odgrywając go w dwu nastu różnych językach.

ŁAPOWNICZY ZA GRANICĄ

W Londynie istnieje Liga Zapobiegania Łapownictwu. Jest dużo takich członków Ligi, którzy wnieśli skargę na łapowników — ale nie doznali sprawiedliwości w sądzie, gdyż ludzie, wezwani na świadków okazali ty-

le czeł i bojaźni dla łapów-ki, że sąd nie mógł łapownikom nie złego zrobić. Pokrzywdzeni obywatele zaczęli więc z miejsca oskarżać sędziów angielskich o branie łapówek.

OPERACJA W CIEMNI

W radzieckim Instytucie Radiologicznym w Moskwie zastosowano promienie rentgenowskie, jako pomoc przy usuwaniu ciał obcych z organizmu człowieka. Pierwszą część operacji, tj. aż do chwili ujęcia ciała obcego w kleszcze, przeprowadza się w ciemni. Tok operacji obserwuje chirurg na ekranie, na którym dokładnie widzi położenie ciała obcego. Przy pomocy nowego aparatu, chirurg operuje pewnie, szybko, nie naruszając niepotrzebnie ważnych dla życia tkanek. Z chwilą uchwycenia ciała obcego w kleszcze, zapala się światło i dalszy ciąg operacji odbywa się normalnie.

CIEKAWE DOŚWIADCZENIE Z WYJĘTĄ OKIEM RYBY

Oddawna filozofia a później nauki doświadczalne dążyły do zbadania, na czym polega dostrzeganie zmysłowe u organizmów żyjących. Organizmy te — w tej liczbie i my sami — obdarowane są pewną grupą zmysłów jak: wzrok, słuch, dotyk, węch, smak, (liczba ta nie wyczerpuje jednak wszystkich). Wrażenia pobierane przez każdy z zmysłów płyną poprzez właściwy narząd więc dla wzroku przez oko, dla dotyku skóra. Co właściwie dzieje się dalej z bodźcami zapoczątkowanymi w narządach zmysłowych i pod jaką postacią wędrują one po drodze, łączącej narządy ze mózgiem?

Wiadomo, że narządy zmysłowe łączą się z mózgiem po przez nerw, lub nerwy właściwe dla danego zmysłu. Należało więc wyświecić nie tylko charakter przebiegu bodźca po tej drodze, lecz również czy bodźce te płyną przez nerw do mózgu pod postacią charakterystyczną dla każdego narządu zmysłowego, czy też pod jedną postacią? Czy proces odbywający się w nerwie wzrokowym jest podobny do procesów w nerwie słuchowym?

W wyniku doświadczeń, stwierdzono, iż przewodnictwo

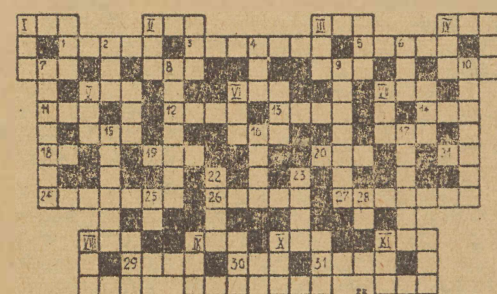
bodźców w nerwie towarzyszy bodziec elektryczny, czyli krótkotrwały prąd, który przez dany nerw płynie a następnie zanika.

Dokonano doświadczenia z wyjętą okiem pewnego gatunku ryby. Do oka przyłożono dwie elektrody połączone z przyrządem pomiarowym, jedną do rogówki oka, drugą do wewnętrznej warstwy poprzecznej przekroju nerwu wzrokowego. Oko izolowane umieszczono w ciemni. Aparat pomiarowy wykazał powstawanie bodźców elektrycznych. Gdy oko było poddawane działaniu światła, stwierdzono też ścisły związek między intensywnością nasświetlenia oraz obszarem nasświetlonym na siatkówce a wielkością fizycznymi określającymi charakter bodźca.

Doświadczenia tego rodzaju wykonano też dla narządu słuchu, z wynikiem podobnym. Wyniki te nie rozwiązują jednak sprawy bez reszty. Wnioskujemy, iż wrażeniom zmysłowym towarzyszą bodźce elektryczne w nerwach, wiemy jednak, iż inne jeszcze zmiany mają miejsce przy pobieraniu tychże wrażeń. Dopiero poznanie całości da nam odpowiedź na nasze pytania. (zk)

Rozrywki umysłowe

WIRO-KRZYŻÓWKA — ul.: Zb. Kledecki



Wyrazy ośmioliterowe, oznaczone cyframi rzymskimi, wpisząc ruchem wskazówek zegara pozostałe pionowo i poziomo. Pola oznaczone cyframi rzymskimi, czytane poziomo, dadzą aktualne rozwiązanie.

Znaczenie wyrazów: I znana lekkoatletka rosyjska, II narodowość, III, zawód kobiety, IV, hormon trzustki, V, wirus do podnoszenia ciężarów, VI, prowincja Francji, VII, wosk ziemny, VIII, pisarz francuski z XVI wieku, IX, stan w USA, X, orszak podróży na Wschodzie, XI, galez medycyny.

Poziomo: 1. postać z „Trylogii” Sienkiewicza, 3. linia na mapie, łącząca miejsca o jednakowym ciśnieniu barometrycznym, 5. choroba, 11. miejscowość, w której po raz pierwszy użyto iperytu (fonetycznie), 12. część ożaglowania, 13. muza, 14. żeby zwierząt drapieżnych, 18. litera grecka, 19. zbiornik, 20. wydzielina gruczołu łzowego, 21. litera grecka, 24. truciźna, jad inaczej 26. miejscowość na Florydzie, 27. mitologiczna postać grecka, 29.

wulkan europejski, 30. papuga brazylijska, 31. niechęć, uraza.

Pionowo: 2. półwysp na Bałtyku, 4. gatunek weża, 6. as autotowy, 7. rumak, 8. pograżenie się w nicości, kompletny i wieczny spoczynek, 9. gangrena, 10. utwór Krasńskiego, 15. zmartwienie, 16. powieść Emila Zoli, 17. uraza, 22. szal podzwrotnikowy, 23. miasto w Italii, 25. symbol piwa w chem., 28. karta w grze.

Rozwiązanie zadań z Nr. 8:

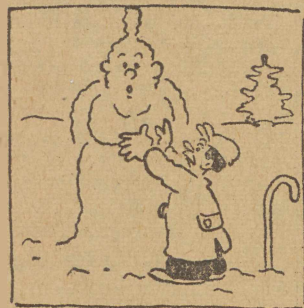
KRZYŻÓWKA

Pionowo: 1. kran, 2. ruda, 3. otrok, 4. ar, 5. Ra, 6. sedno, 7. skł, 8. trek, 9. kraj, 10. tan, 14. trądnia, 16. ka, 17. la, 18. oz, 19. nia, 20. to, 26. dera, 27. dukt.

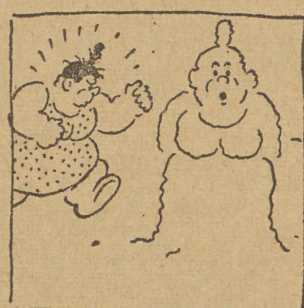
REBUS — „wędłina”.

Listę osób nagrodzonych podamy w jednym z najbliższych numerów.

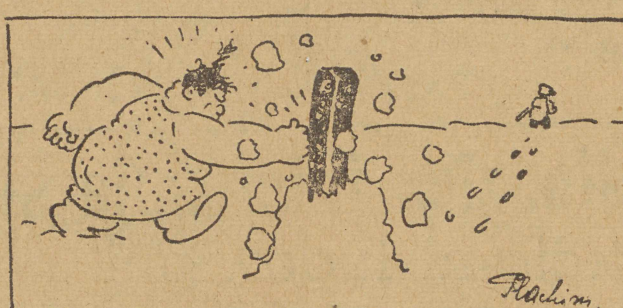
Przygody Wicusia i Florci



„Zrobię żonę niespodziankę — będzie radość niesłychana gdy na Florci podobieństwo dziś ulepię tu bałwana!”



Biegne Florci zła okropnie — ręce naprzd — sroga mina: „Kpić ze siebie nie pozwolę, kto tu ze mną chce zaczynać?!”



I za chwilę śnieżny bałwan pod naporem silnym pęka „lecz zarazem niespodzianie z bólu pęka Florci ręką!”

Lucian Rudnicki

(17)

Stare i nowe

— Tak, tak, Luciu, tylko tak dalej postępuj, a będzie z ciebie człowiek.

Półknąłem gorzką pigułkę bez żadnego nieprzyjemnego grymasu w stronę babki. Czulem, że niepotrzebnie mnie święta ziemia nosi. Otrząsałem się jednak szybko z przykrych myśli. Coś mnie tknęło. Pamiętam ten moment doskonale i nigdy go nie zapomnę. Sięgałem po Dunina.

— Nie ruszaj, nie dla ciebie!
— Babciu, ja chcę litanie zobaczyć!

Matka bąknęła półgłosem: „Nabożny jak świnią w deszcz”. Ale babka kiwnęła aprobowująco głową. Książka jak na zaklęcie sama się w miejscu litanii otworzyła. Cały dolny narożnik stronicy czarny był od palca, ale duże litery uwypuklały się wyraźnie. Litanie, odmawianą często przez babkę wieczorem, miałem już prawie całą w pamięci. Przyszło mi do głowy sprawdzić: poznam czy nie poznam, w którym miejscu jest „Wieża z kości stoniowej”? Zaczyna się przecież od „bukwy wu”. Ciągnę drżącym palcem od góry, gorączkując się, jakbym stawał na ostatnią kartę. Jest nareszcie „wu”. Wu i e: wui; że i o: zo. Wui; wio. Chce mi się krzyknąć z radości: jest wieża, przeczytałem naprawdę. Dalej nie pasuje: chłodno mi się robi. De i a: dea; wu i i: wui; de i o: deo; wu i a: wua; dea-wui-deo-wua. Dawidowa. Tak, jest i taka! „Wieża Dawidowa”! Tuż za „Wieżą Da-

widową” stoi „Wieża z kości stoniowej”. Nie sylabizuję nawet. Z samego „z” i „k” wnoszę, że to jest „Wieża z kości stoniowej”. Zrobiłem pierwszy naukowy krok w życiu: przewidziałem następstwa. Radość moja wzrasta. Szukam na próżno „Pocieszycielki strapiionych”, ale po drodze znajduję „Przyczynę naszej radości”. Jestem wśród archaniołów. Gęba mi płonie od ożywienia. Wierzę się na łożku, jakby mi mokro było.

— Co ci tam znowu w tej pale zaświtało?...

— Mamo ja umiem czytać! — krzyczę prawie. Wiem czyta to łaska sprawiła, ale nie śmiem i nie umiem tak wielkiej rzeczy wyjawiać. Zatyka mnie szczęściem nieznanym.

— Babciu sam przeczytałem, o, tu jest: „Wieża Dawidowa”.

Babka i matka stanęły przy mnie, żeby sprawdzić. Nie było wątpliwości, na co by nie wskazano palcem, czy na „Matkę nienaruszoną”, czy na „Nacynie duchowne”, czy wreszcie na „Pannę wierną”, wszystko rżnąłem ze zrozumieniem. Matka patrzyła na mnie z dumą, babka pochylała:

— Ma on głowę, moja kochana, tylko żeby te psie figle mu z niej wywierały.

Wiosna się opóźniała. W kwietniu więcej było zimy niż lata. Łąki, pastwiska, ugory raziły oczy martwą szarą ziarną. Nawet oziminy zamiast pędzić do słońca, zapadały głębiej w ziemię. Co późniejszych żył nie było widać spoza gruzek gleby. Krowy napróżno porykiwały w oborach, brakowało kwok, a pierwsze wylegi gąsiąt wypadało karmić w ciasnocie izby razem z dziećmi. W tych warunkach nauka szkolna przeciągnęła się do drugiej połowy kwietnia. Ano, byłbym i tak potrzebny w domu, ale matka zdecydowała nie odrywać

mnie od szkoły, bo nie wiadomo, co będzie na drugi rok, a przecie to nie dziewczucha. Ostatecznie i po przyjeździe ze szkoły można się dzieckiem przy robocie posłużyć: „Chłopaki, przynieśta no wody, tylko prędko, bo nawet barszczu nie ma czym zarobić; chłopaki, trza słomy ze stodoły przynieść; chłopaki, utłuczta no trochę drzewa”.

Używam liczby mnogiej, bo Jaśkowi dobiegało siedem lat i pracował już ze mną jako stała przyprzążka. Nosiliśmy wodę ze studni w piętnastogarnkowej stągiewce na drążku. On szedł przodem, mając dłuższy koniec, ja z tyłu — z krótszym. Ja niosłem dwa snopki słomy na powrośle w ten sposób, że jeden miałem z tyłu, drugi z przodu ramienia, Jaś — jeden większy, przerobiony na dwa. Przynoszenie wody, słomy, kartofli z piwnicy, paszy gotowanej w izbie dla świń i krowy wymagało natężenia wszystkich posiadanych sił. Słomę, noszoną z odległości pół kilometra, trzeba było kilka razy zrzuć z odrętwiałego ramienia, żeby złapać tchu. Drążek od stągwi nierzadko wyrzynał się Jasiowi z rąk, a ja go jeszcze szturchałem jak głuپی furman szkapę: „Brak ci siły w gębie deaniu...” Jaś popłakiwał, spłukał w piastki i ciągnął dalej, nie skarżąc się, bo rozumiał, że za rozbijanie stągwi nikt go nie pochwali. Gdy już wszystkie ważniejsze roboty były załatwione i aż się dusza rwała do gry o zmrok w „Jawory” lub w „Piótno”, matka słodko nakazywała: „Luciu, pobawisz troszkę Michaśa”. Był to roczny osesek, którego nawet pieprz nie mógł oderwać od matczynej piersi. Już zaczynał się zrywać do chodzenia, ale przed spaniem naradził i trzeba go było co najmniej pół godziny nosić, a ciężki był jak brukarski taranek.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Świetlice związkowe planują

PRACA OŚWIATOWA — ELEMENTEM PODSTAWOWYM

Jednym z najważniejszych osiągnięć Polski Ludowej w dziedzinie kultury jest bezspornie wspieranie rozwoju świetlic związkowych. Dział pracy nieznany prawie zupełnie w przedwojennych związkach zawodowych, zmuszonych skupić całą swą energię na walce o najprymitywniejsze prawa robotników, mógł dopiero w pełni rozwinąć się w Polsce dzisiaj, w Państwie wolnym od wyższego kapitalizmu.

Dalsze podnoszenie naszej gospodarki narodowej, uzależnione jest m. in. od poziomu kulturalnego klasy robotniczej. Poziom ten kształtują w znacznym stopniu świetlice związkowe, których ilość osiągnęła już imponującą cyfrę 3500.

Zagadnienie to nie ogranicza się jednak do samego zorganizowania tych świetlic, choć i ono było rzeczą nie łatwą. Okres organizowania się ruchu świetlicowego, szukania właściwych dróg i progra-

mów, zamknięty został w końcu ubiegłego roku wielką konferencją kierowników świetlic, która obradowała latem we Wrocławiu. Przeanalizowano wówczas gruntownie działalność dotychczasową, w ogniu poważnej krytyki i samokrytyki; zdano sobie dokładnie sprawę z dotychczasowych błędów.

Zgodnie z postulatami wrocławskimi nowy plan przewiduje po pierwsze: bardzo poważne rozbudowanie i ożywienie pracy oświatowo-szkoleniowej, które staną się obecnie elementem podstawowym życia świetlicowego. Dalej zostanie położony szczególnie silny nacisk na doświadczenia i samokształcenie najszerzej mas pracowniczych. We wszystkich świetlicach zostaną zorganizowane koła doświadczeń, liczące po 10—15 osób. Koła te formować się będą według zainteresowań poszczególnych grup pracowniczych. Powstana więc np. koła historii Polski współczesnej, hi-

storii powszechnej, koła interesujące się zagadnieniami Związku Radzieckiego, ekonomii politycznej, przyrodznawstwa, historii ruchu robotniczego, historii literatury, geografii gospodarczej świata i Polski.

Przewiduje się powstanie 2000 świetlic, przynajmniej po dwa koła, obejmujące w jednym 3-miesięcznym cyklu około 40 000 osób; w ten sposób w ciągu roku na 8 000 kół tego typu zostanie przeszkolonych 80 000 związkowców.

Świetlice będą również kontynuować w wzmocnionym tempie walkę z analfabetyzmem. W roku bieżącym w 1 500 świetlicach zorganizowane zostanie 3 000 kursów początkowego nauczania, dla 45 000 osób.

Również poważnym działem pracy oświatowej będą referaty i odczyty, dotąd nieraz zaniedbywane na rzecz imprez artystycznych. Tegoroczny plan przewiduje organizowanie w każdej świetlicy dwu odczytów miesięcznie. Niezależnie od referatów w 1 000 najlepiej zorganizowanych świetlicach, odbywać się będą co najmniej 4 wieczory dyskusyjne rocznie.

Świetlice związkowe stawiają sobie także ambitne cele na odcinku czytelnictwa. Dysponują one imponującą cyfrą blisko 3 tys. bibliotek, liczących ponad 1 milion tomów. Ogólna ilość istniejących bibliotek zostanie wkrótce powiększona; zostaną utworzone wielkie biblioteki w nowych domach kultury w Łodzi, Wrocławiu, Szczecinie, Gdańsku, Olsztynie, Poznaniu i Bydgoszczy. Szczególną opieką otoczone zostaną świetlice związku robotników rolnych, dla których utworzona zostanie sieć tysięcy bibliotek ruchomych, obejmujących 100 tys. tomów.

Książka zostanie — wszelkimi możliwymi środkami — udostępniona szerokim masom ludzi pracy, które przez długie lata nie miały do niej dostępu. Odbędzie się to będzie poprzez biblioteki, czytelnice świetlicowe, poradnie czytelnice, konkursy poprawnego i pięknego czytania itp. Specjalnie szkoleni referenci i instruktorzy biblioteczni staną się prawdziwymi przewodnikami swych towarzyszy pracy w podróży po nowym dla nich świecie książki.

Młodzież interesuje się

strojami ludowymi

Wielkopolska — walczyć przez dwa okresy niewoli o swój język, ratować musiła przede wszystkim podstawę swego życia — ziemię. Nie o było się przy tym bez strat i ofiar paść musiał często zwyczaj ludowy. Niedoścześnie jednak wyginął on na naszych ziemiach. Zachował się tu i ówdzie np. w Szamotulskim, czy na Palukach. Nietknięty jednak ostał się w okolicach Gostynia, Krobi — zwanych Biskupiną. Nad podziw bogata, żywa tradycja ludowa wiąże tu przeszłość z jutrem. Strój, śpiew, taniec i obrzędy ludowe Biskupian zachwycają różnorodnością i pięknem.

Biskupianie są niezwykle ruchiwi, mają dużo temperamentu, lubią się bawić — ale i lubią pracować. Kochają swój region i starannie pielęgnują wszystkie przejawy regionalizmu. Pojętego jako siła twórcza w budowie kultury

W Gostyniu istnieje i przejawia żywą działalność Towarzystwo Kultury i Sztuki. Jedną z najruchliwszych jest w nim sekcja młodzieżowa. Przewodzi ją prezes Towarzystwa Wł. Stachowski, znany regionalista. Na ostatnim zebraniu tej sekcji Wiesława Cichowicz z Wojewódzkiego Wydziału Kultury i Sztuki w Poznaniu wygłosił referat o strojach ludowych, ilustrowany bogato przezroczkami. Choć do o zachęte młodzieży do rozpowszechniania strojów wielkopolskich przez demonstrowanie ich przy rozmaitych uroczystościach, w imprezach świetlicowych itp.

Temat referatu wzbudził du-

Ludzie Teatru w kwaterze...

Bardzo często na łamach prasy ukazują się reportaże z teatru, będące odbiciem wrażeń ze strony widowni.

Rzadziej natomiast spotykamy się z reportażami odsłaniającymi pracę za kulisami teatru.

W naszym dzisiejszym artykule odsłoniemy je nieco, ukazując dwie popularne postaci: kierownika elektrycznego oraz nie mniej ważną postać w teatrze, inspicjenta.

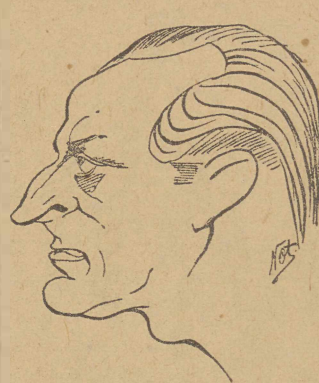
Kierownikiem operatorem świetlnej Teatru Nowego i Komedii Muzycznej jest tow. Teofil Genetis długoletni pracownik teatralny. Do jego zadań należy opracowanie sceny i rozjaśnienie reflektorów, ich układ i natężenie.

Tow. Genetis już 1918 r. jest członkiem partii, toteż w długoletniej swej pracy spotykał się za czasów sahańczych z szukaniami, a nawet uwięzieniem.

Drugą postacią jest popularny na terenie poznańskich te-

chwilii oswobodzenia Poznania przez Armię Czerwoną Marian Nowakowski wraz z aktorem Teatru Polskiego Marianem Mirskim przyczyniają się do zabezpieczenia gmachu i inwentarza Teatru Polskiego przed pożarem.

Marian Nowakowski od 1 stycznia 1946 r. pracuje w cha-



Marian Nowakowski, inspicjent teatrów Nowego i Komedii Muzycznej w Poznaniu.

rakterze inspicjenta, występując również w epizodach w Teatrze Nowym i Komedii Muzycznej. Do obowiązków jego należy przygotowanie rekwizytów, operowanie efektami dźwiękowymi itp.

Praca inspicjenta nie jest łatwa, wymaga dużego skupienia i czujności, by wszystko znajdowało się w swoim czasie na swoim miejscu.



Tow. Teofil Genetis, kierownik operatorem świetlnej w poznańskim Teatrze Nowym

atrów aktor i inspicjent w jednej osobie Marian Nowakowski, znany również w świecie aktorskim pod nazwiskiem „Kippka”. Pracę swą rozpoczął w roku 1929 w Teatrze Nowym i Komedii Muzycznej, gdzie obecnie znajduje się kino Bałtyk. Pracował ponadto w Operze.

W czasie okupacji pracuje jako robotnik w Operze. W

Czytamy tygodniki społeczno literackie

„Moment przełomowy w rozwoju kultury polskiej”

Pod powyższym tytułem red. Stefan Żółkiewski pisze w pierwszym tegorocznym numerze „Kuznicy” o znaczeniu Kongresu Zjednoczeniowego dla rozwoju kultury polskiej.

„Kongres — pisze red. Żółkiewski — wysunął bardzo jasno i zdecydowanie zwarty system zasad twórczego postępowania kulturalnego, reguł walki o nową kulturę, zasad wyboru celów i wartości kulturalnych. Wysunął z nieznaną dotąd siłą, jasnością i konsekwencją marksistowsko-leninowskie sformułowanie ideologii całej, twórczej i rewolucyjnej polskiej klasy robotniczej i sprzymierzonych z nią mas pracujących”.

Następnie red. Żółkiewski przechodzi do omówienia celu pracy kulturalnej, jaki wytoczył Kongres.

W projekcie wytycznych deklaracji ideowej PZPR czytamy, że tym celem jest stworze-

PRACE POŚWIECONE DZIEŁOM LUDNOŚCI POLSKIEJ NA ŚLĄSKU

W Państwowym Archiwum we Wrocławiu zespół historyków opracowuje pod kierownictwem profesora Uniwersytetu Wrocławskiego prof. dr. Wysloucha szereg publikacji, poświęconych dziełom ludności polskiej na Śląsku. Do głównych prac przygotowywanych obecnie należą rozprawy: „Polscy robotnicy sezonowi na Śląsku”, „Polskość w kościele ewangelickim na Śląsku”, „Polsko-niemieckie znaczenia na Śląsku”, „Polskie szkolnictwo i sądownictwo”, „Mniejszościowość na Śląsku Opolskim”, oraz praca — poświęcona historii polskich organizacji robotniczych na Śląsku Opolskim.

Równolegle przygotowywane są wydawnictwa, obejmujące najcenniejsze materiały archiwalne.

ŚWIECIELE MIEJSKIE — WIEJSKIM

W ramach akcji „Świecice miejskie — świetlice wiejskie” — zespół sceniczny Zjednoczonych Zakładów Przemysłu Farmaceutycznego Wytwórni nr 8 w Poznaniu wystąpił z cyklem imprez artystycznych dla robotników rolnych w Baborówku (pow. Szamotuły) i w Ołoboku (pow. Świebodziń).

W programie koło sceniczne pod kierownictwem tow. Kazimierza Walczaka wystawiło ciekawą jednoaktówkę, którą zebrali robotnicy, jak ich rodziny zamieszkałe w majątkach nagrażali rzęsistymi oklaskami. Zespół taneczny celował specjalnie w tańca ludowych. Na osobne wyróżnienie zasługiwały ob. ob. Opalówna i Koralewska. (W-k)

Nowa Książka o Wiosnie Ludów

Towarzystwo Przyjaciół Nauk i Sztuki w Rzeszowie wydało drukiem pracę zbiorową 7 miejscowych historyków pt. „Rzeszowskie w dobie Wiosny Ludów”. W pracy tej omówione zostały na podstawie miejscowych dokumentów i dzieł historycznych lokalne wypadki z lat 1946-48.

W świetlicach coraz rojniej

„GRUBE RYBY” W KOŚCIANIE

Tutejsze ORMO od pewnego czasu prowadzi ożywioną pracę na polu artystycznym. Jest to w wielkiej mierze zasługa komendanta kościńskiego ORMO st. sierżanta MO ob. Musiała, który przy pomocy reżysera zespołu scenicznego ormowców ob. Czajkowskiego, wystawił już trzy sztuki. Kościńskie ORMO cieszy się wśród tutejszego społeczeństwa wielkim uznaniem, czego dowodem jest zawsze po brzezi wypelniona sala.

W dniu 6 bm. ORMO-wcy wystawili „Grube Ryby” Bałuckiego. Sztuka była bardzo starannie przygotowana, a artyści włożyli w nią dużo pracy, aby przedstawienie osiągnęło możliwie najlepszy poziom. Trzeba przyznać, że zespół ten robi wrażenie, jakby już co najmniej kilka lat był ze sceną związany.

Życzmy kierownictwu kółka scenicznego ORMO, jak i zespołowi dalszych, jak najlepszych wyników w pracy na odcinku szerzenia kultury. (BoS)

SĄ LOKALE BRAK KIEROWNIKÓW ŚWIECIC WIEJSKICH

W pow. szamotulskim można by urządzić po wszech lat podniesienia kultury i oświaty kilka lub nawet kilkanaście świetlic. Są na to odpowiednie lokale, brak tylko kierowników świetlic. Delegaci gromadcy na walnym zjeździe powiatowym Zw. S. Ch. w Szamotulach postawili wniosek urzędzenia kursów dla świetliczerek i ich pomocnic. Mamy nadzieję, że znajdują się na to fundusze.

Dla należytego zorganizowania świetlic i właściwego postawienia ich pracy konieczne jest też zaangażowanie jednej lub dwóch powiatowych obywateli świetliczerek. (fb)

I DZIECIOM WIEJSKIM NALEŻY SIĘ ROZRYWKA

Dzięki inicjatywie młodego i dzielnego kierownika Szkoły Powszechnej w Małym Gaju, tow. Jana Kotlarka, urządzono dla dzieci i młodzieży w świetlicy O. S. P. w Obrzycku „Rewię dziecięcą”. Złożyły się na nią — bardzo umiejętnie dobrane i zestawione — pieśni, wiersze, inscenizacje i melorecytacje.

W dbałości o to, aby dzieciom dać program o wysokiej wartości artystycznej, wybrano utwory naszych najlepszych polskich kompozytorów i poetów. Wskazane jest, aby choć raz na kwartał urządzić dla dzieci i młodzieży podobne wartościowe przedstawienia. Dają one dzieciom podwójny pożytek: jedne z nich wzbudzają się jako „artyści” na scenie (co jest zachętą do nauki śpiewu i muzyki), a drugi — jako słuchacze i widzowie uczą się piękna słowa i melodii.

6 bm. odbył się również w drugiej wiosce pow. szamotulskiego w Dobrojewie przed-

Państwowy Teatr Polski w obiedzie po wojew. poznańskim

Miesiąc styczeń 1949 r. obfituje w imprezy obywatelowe, organizowane przez Państwowy Teatr Polski w Poznaniu.

Tym razem sztuką obywatelową będzie komedia Józefa Korzeniowskiego pt. „Panna Meżatka” w wykonaniu zespołu Teatru Ziemi Lubuskiej jako Filii teatru w Poznaniu.

Teren objazdu obejmuje południowe i wschodnie miasta województwa, a mianowicie:

1. I. br. Kościan, sala ZMP.
2. I. br. Leszno, sala kina Polonia.
3. I. br. Gostyń, sala kina Słońce
4. I. br. Jarocin, sala Bursy Gimnazjalnej.
5. I. br. Srem, sala Adamskiego.
6. I. br. Krotoszyn sala przy ul. Noworynkowej.
7. I. br. Ostrów Wlkp. sala Teatru Miejskiego.
8. I. br. Koźmin, sala kina Piast.
9. I. br. Września, sala kina Słonek.
10. I. br. Konin, sala kina Polonia.
11. I. br. Koło sala kina Polonia
12. I. br. Słupca, sala kina Słońce.
13. I. br. Kalisz, sala kina Polonia.
14. I. br. Wągrowo, sala kina Polonia.

Sztuka jest odpowiednią dla młodzieży szkolnej klas starszych.

Rozwój teatru na nowych szlakach

Nie wolno popełniać zasadniczego błędu, przyjmując pojęcie słowa teatr, jako pojęcie umiejscowione w dużym wojewódzkim mieście. To nie o to chodzi, że tego gmachu oddziaływać ma sztuka działająca na wszystkich, na masę. Trzeba zadać sobie sprawę z zadania sztuki scenicznej, której rola w kształtowaniu psychiki społeczeństwa jest pierwszoplanowa, pierwszorzędną. To też ogromne zniechęcenie ma projekt (obecnie realizowany) Min. Kultury i Sztuki, które zorganizowało w całej Polsce Szkoły dla instruktorów teatrów ochotniczych.

W Poznaniu szkoła taka w tej chwili powstaje. Kierownikiem jej mianowany został prof. mgr Ignacy Jakubowski, który ze szczerą entuzjazmem przystąpił do wstępnych prac organizacyjnych. Plan nauki przewiduje 42 godziny tygodniowo, przy czym słuchacze zaszeregowani będą do typu szkolnictwa średniego. Nauka każdego kursu trwać będzie dwa lata przy uwzględnieniu dużego wachlarza tematycznego. Jeśli bowiem chodzi o przedmioty nau-

czania to uwzględni się przede wszystkim następujące:

- 1) Seminarium reżyserskie
- 2) Seminarium scenograficzno-kostiumologiczne,
- 3) seminarium dramaturgiczne,
- 4) nauka dykcji
- 5) nauka mówienia prozą i wierszem
- 6) muzykalność,
- 7) chór
- 8) podstawowe wiadomości choreograficzne,
- 9) wybrane zagadnienia z historii literatury z uwzględnieniem historii dramatu,
- 10) historia teatru,
- 11) historia kultury i sztuki
- 12) podstawowe wiadomości z plastyki,
- 13) kostiumologia,
- 14) ludoznawstwo,
- 15) organizacja pracy świetlicowej wspólnie z zagadnieniami organizacyjnymi i technicznymi teatru niezawodowego,
- 16) wybrane zagadnienia z socjologii,
- 17) nauka o Polsce współczesnej.

Dzieli się te przedmioty na 4 grupy: a) seminaryjne, b) przedmioty pomocnicze i uzupełniające, c) historyczne i kulturowe, d) wychowawczo-społeczne.

Powstaje teraz pytanie z jakich ludzi rekrutować się będą słuchacze tej szkoły, która już 1 lutego bieżącego roku otworzyć ma swe podwoje?

Okazuje się palącą potrzebą bliżej zainteresować się inicjatywą naszych władz, które nie zaspiają gruszek w poście z myślą o wielkiej misji kulturalnej, misji przeznaczonych dla przeważających mas ludu pracującego. To też nie od rzeczy będzie, jeśli sprawą tą zainteresujemy się dokładnie.

Z pomocą pośpieszają nam przede wszystkim te organizacje, które na barkach swych